АВГУСТ—ҲОСИЛ ТЎПЛАШДА ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОЙ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 150 (3378). | Сешанба, 2 август 1966 йил. | Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ ТЎҒРИСИДА ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1966 ЙИЛ 1 АВГУСТДА СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ БЎЛДИ.

ПЛЕНУМ ЕТТИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕССИЯСИ МАСАЛАЛАРИНИ ҚАРАБ ЧИҚДИ.

СЕРКЎСАК ҒЎЗАЛАР

Ким Дю-Сен бошчилик қилаётган бригада аъзолари ўтган йилгидек бу йил ҳам пахтадан баракали хирмон кўтариш мақсадида далаларда астойдил енг шимариб меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг зиммаларига олган социалистик мажбуриятлари юксак. 154 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» етиштиришмоқчи.

Бугун бригада пайкалларини айланган киши ана шу аҳдга яраша ҳосил тўпланаётганлигини кўриб хурсанд бўлади. Ҳар тупда 5—6 тадан тўқ кўсак. Шона ва гуллар сон-саноқсиз.

Ғўза қатор ораларини юмшоқ сақлашда моҳир механизаторлардан Ким Якуб, Пак Михаил ўртоқлар бошқаларга ўрнак кўрсатиб ишлашаяпти. Улар агрегатларини яхши созлаб, ғўза ниҳолларига шикаст етказмасдан культивация қилмоқдалар.

Август ойида ғўзага сув тарашда ҳар қачонгидай, жуда эҳтиёт бўлиш керак. Керагидан ортиқча сув тараб қўйилса, ёки ғўза чанқатиб қўйилса ғўзалар ҳосил тугунчаларини тўкиб юбориши мумкин. Бунга йўл қўймаслик учун тадбиркор сувчилардан Абдали Шокиров, Сегизбой Тостонов, Қўлчинбой Пиримқулов ўртоқлар жуда хушёрлик билан сув тарамоқдалар. Уларга кўп йиллик тажрибага эга бўлган миришкор Носир ота Аширбоев бошчилик қилмоқда.

Э. ДОВУДБЕКОВ,
Ўрта Чирчиқ. Свердлов номли колхоз.

МАШИНА—ҚАНОТИМИЗ

МАМАЖОН ДАДАЖОНОВ ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИБ

Мустафо ЧАЧИ,
«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг 3-бўлим бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати.

● ● ●

Пахтачилик соҳасида техникадан фойдаланиш даражаси йилдан-йилга ошиб, такомиллашиб бораяпти. Ҳозир техникасиз деҳқончилик қилишни тасаввур ҳам этиб бўлмайди. Техника деҳқоннинг ҳамроҳи, мададкори, қудратли қуроли бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам биз дала гвардиячилари — механизаторлар олимларимиздан, конструкторларимиздан, инженер-техник ва ишчиларимиздан беҳад миннатдормиз. Ер ҳайдашдан тортиб, ҳосил пишиб етилгунгача бўлган барча ишларда техникадан кенг микёсда фойдаланилаяпти. Қўл меҳнати кескин камайиб бораяпти.

Лекин энг кўп меҳнат, жуда кўп куч талаб қиладиган пахта ҳосилини йиғиб олиш то сўнгги йилларгача жуда катта муаммо бўлиб келди. Пахтадан мўл ҳосил етиштиришга етиштирардигу, уни тўла йиғиб ололмай бир қисмининг нобуд бўлишига йўл қўярдик. Чунки пахта етиштиргунгача ишлатилган техникани тўхтатиб қўйиб қўл билан иш бошлар эдик. Энди бундай ҳоллар ўтмишга хос гап бўлиб қолди. Сўнгги йилларда пахта ҳосилини техника воситаси билан териб олишда жуда катта қадам ташланди. Оққўрғон районининг шуҳрати техника билан қанот ёзди. Бизнинг «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози айниқса пахта ҳосилини машина билан териб олиш ташаббускорларидан биридир. Машина туфайли совхозимиз машъал хўжаликлар сафидан жой олди. Шунинг учун ҳам мен машҳур механизатор Мамажон Дадажоновнинг хатини зўр қизиқиш билан ўқиб чиқдим ва қаноат ҳосил қилдим. Шу муносабат билан пахтани машина билан теришга доир баъзи мулоҳазаларимни ва бу йилги иш режаларимизни айтиб ўтмоқчиман.

Бизнинг бўлимда 1120 гектар пахта майдони бор. Шу ердан пландаги 3203 тонна ўрнига 3700 тонна пахта етиштириш тўғрисида социалистик мажбурият олганмиз. **Бўлим ишчилари, механизаторлари бу йил план бўйича етиштириладиган ҳосилнинг 90 процентини машина билан териб олишга, йиллик планни 20 иш кунида бажаришга қарор қилдилар.** Бу ҳар куни ўрта ҳисобда бўлим бўйича 4—5 процент пахта тайёрлаш деган сўз. Ўтган йили план 26 иш кунида бажарилган, машина билан 83 процент ҳосил териб олинган эди. Бу йил машина билан ўтган йилга нисбатан 7 процент кўп пахта терилиши, пахта териш муддати 5—6 кун қисқартирилиши керак.

Бўлимдаги ҳамма иш мана шу мақсадга қараб олиб борилмоқда.

Илгарилари машина билан пахта териш тўғрисида фақат терим олдидан гапириш одат бўлиб қолган эди. Ваҳоланки ҳозирги пайтда бу ишга тайёрлик чигит экишдан олдин бошланади. Бизнинг бўлимимизда эса, пахта ҳосили йиғиб олингандан кейиноқ бошланади деса бўлади. Масалан, ўтган йили биз бутун ҳосилни 3 ноябргача тўла териб олиб ерларни тозалаб бўлдик ва 20 ноябргача эса барча пахта майдони шудгор қилиниб, ер техника ёрдамида текисланди. Ерни эрта шудгор қилиш, кузда текислаб қўйиш ҳам машина теримига тайёрлик кўриш демакдир.

Машина билан унумли ишлаш бизнинг шиоримиз. Лекин бу ўз-ўзидан бўлмайди. Аввало ҳосилдорликка боғлиқдир. Ахир қозонда бўлса чўмичга чиқади, деган гап бор. Ер қозон бўлса, машина чўмич. Шунинг учун машина билан унумли ишлаймиз деган сўз ҳосилдорликни оширамиз деган гапнинг ўзгинасидир. Ҳосилдорликни ошириш машиналарга кенг йўл очиш демакдир.

Бизнинг бўлимда ҳар гектар ердан 28,6 центнердан ҳосил етиштириш планлаштирилган. 33 центнердан ҳосил етиштириш тўғрисида социалистик мажбурият олганмиз. Лекин биз 35 центнерни мўлжаллаб иш олиб боряпмиз. Чунки ҳосилдорлик қанча кўтарилса машиналар шунчалик унумли ишлайдиган бўлади. Бу йўлда кураш олиб бораётган механизаторларимиз, сувчиларимиз, ишчиларимиз шу кунгача бўлим бўйича ўрта ҳисобда ҳар гектар ерда 90 минг туп кўчат сақлаб қолишга эришдилар. Бу ҳам машиналарнинг унумли ишлашига қаратилган энг муҳим ва ҳал қилувчи фактордир.

Деҳқонларда ғўза кун санайди, деган гап бор. Бу тўғри, албатта. Агар меҳнат кам сарфланса бу гап қуруқ бўлиб қолади. Бу йилги об-ҳаво шароитида деҳқонларимизнинг фидокорона меҳнатлари бўлмаса, ғўза кун санайди деб қараб туриламерганида ҳозирги натижаларга эришиб бўлмас эди, ривожланишдан орқада қолган ғўзалар ўтган йилги даражасига етмай қолар эди.

Бўлимда 27 звено бор. Буларнинг ҳаммасига механизаторлар бошчилик қилмоқда. Айниқса Анвар Ахроров, Сандумер Қуртмуллаев, Абдувоҳид Муротов, Субҳи Чачи, Халил Тошболтаев сингари ўртоқлар бошлиқ звеноларнинг ерида 90—95 минг тупгача кўчат, ҳар туп кўчатда 5—6 тадан тортиб 8—9 тагача кўсак бор.

Албатта ишимизнинг бу томони ёмон эмас. Лекин об-ҳаво ҳар йили ҳам қулай келавермайди. **Шунинг учун не машаққатлар билан етиштирган ҳосилни эртароқ ва қисқа мудатларда териб олиш тўғрисида қайғирсак, ишларимизни шунга мослаб уюштирсак, бу йил ҳосилимиз яхши, планни қойил қилиб ташлаймиз деб ғафлатда қолмасак ишимиз албатта чакки бўлмайди. Лекин бемаҳал мағрурланиш энг хавфли нарса.**

Пахтачиликда мардлик, жасорат, дадиллик ҳал қилувчи роль ўйнайди. Бизнинг кўп йиллик тажрибамиз буни яққол кўрсатиб берди. Баъзи ўртоқлар ғўзанинг баргини тўкиш учун эртароқ дефолиация қилишдан қўрқадилар. Биз дефолиация боп бўлган ерларда кечиктирмай ишни бошлаймиз. Илгарилари биз 5 сентябрдан дефолиацияга киришар эдик. Бу йил эса ўз шароитимизни ҳисобга олиб, 27-28 августларда дефолиацияни бошлаб юборамиз. Машина билан пахта теришга 15-16 сентябрларда ёппасига киришамиз.

Бу йил далаларимизда 40—45 та пахта териш машинаси ишлайди. Бу машиналарнинг бетўхтов ишлаб туриши терилган пахталарнинг пешма-пеш ерга тўкмай ташиб турилишига, прицепларнинг етарли бўлишига ҳам боғлиқ. Шунинг учун биз ҳар бир машинага иккитадан прицеп ажратдик.

Ўтган йили машиналар ишлаганда ерга пахта камроқ тўкилди. Аммо кам тўкилса ҳам уни қўлда териб олиш осон бўлмади. Шунинг учун биз бу йил ерга тўкилган пахтани терадиган 15 та машина, кўрак терадиган 10 та машинани ишлатмоқчимиз. Шу жумладан ерга тўкилган пахтани териб ва тозалаб берадиган машинадан тўрттасини тажриба учун ишлатиб, синаб кўрмоқчимиз. Мана шу техника воситаларига, азамат ва моҳир механизаторларимизга, ғайратли ва фидокор ишчиларимизга таяниб, 20 кунда планни бажаришга, 90 процент ҳосилни машина билан териб олишга аҳд қилдик. Бўлим коллективи бу вазифани шараф билан бажаради. Чунки улар партия Марказий Комитетининг март Пленуми ва XXIII съезди қарорларидан руҳланиб ҳаракат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам улар қишлоқ хўжалигининг, шу жумладан пахтачиликни ривожлантиришда эл қатори ҳисса қўшишга астойдил бел боғлаганлар.

МЎЛ ҲОСИЛ ТЎПЛАНЯПТИ

Бекобод районидаги ўнлаб бригада ва звеноларнинг аъзолари ҳар бир туп ғўзада мўл ҳосил тўплаш учун курашмоқдалар. Биз кейинги кунларда пешқадамлар даласида бўлдик. Кўпгина пахтакорлар ўз зиммаларига юклатилган вазифани сидқидил билан адо этишяпти. Ҳар бир ниҳолда кўпроқ ҳосил тўпланаётганлигини кўриб беҳад ҳурсанд бўлдик.

Мана «Чаноқ» совхозининг коммунист Ҳолиқберди Эгамбердиев бошлиқ звеносининг далалари. Пахтакорлар ўтган йилгидек бу йил ҳам астойдил кураш олиб бормоқдалар. Ҳар гектар ердан 35 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилган деҳқонлар ҳар туп ғўзада 5-6 тадан кўсак бўлишига эришишди. Улар ҳар бир кундан тўғри фойдаланиб, гулни тезроқ кўсакка айлантириш учун курашмоқдалар. Ғўзалар сифатли культивация қилиниб, қондириб суғорилаяпти.

Райондаги «Победа», Ленин номли колхозларда ҳам ана шундай пешқадам звенолар кўп. Бу звеноларда август ойи ичида ғўзаларга икки марта комплекс ишлов бериш учун курашилмоқда.

Х. ХОЛМАТОВ,
У. ҚОРАБОЕВ,
Э. ҚИРҚБОЕВ,
Қ. СИДДИҚОВ,
Х. МАМАНАЗАРОВ.

Сувчилар ғайрати

Янгийўл районидаги Свердлов номли колхоз сувчилари мўл ҳосил тўплаш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Бу ердаги кўпгина бригадаларда ғўзани суғориш икки сменада ташкил этилган. Колхозчилар механизаторлар билан ҳамкорликда ишлаб ҳар бир тупдаги ғўзани чанқатиб қўймасликка ва ҳосилнинг тўкилишига йўл қўймасликка ҳаракат қиляптилар. Айниқса бу соҳада ўртоқ Насиба Эргашева бошлиқ бригаданинг сувчилари ўрнак бўлишмоқда. Зокир Эшонов, Аъзам Орифжонов каби сувчилар ҳар бир картанинг паст-баландини ҳисобга олган ҳолда қатор ораларига сув тараяптилар.

— Бригадамизда, —дейди Насиба Эргашева, —120 гектар ер бор. Ҳар гектаридан 38 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилганмиз. Бу ваъданинг устидан чиқиш учун тинмай ишлаяпмиз. Учинчи суғоришни муваффақиятли тамомлаб, қатор ораларига тўртинчи марта сув тарай бошладик. Бу ишни ҳам юқори агротехника талабларига мувофиқ ўтказамиз.

П. ИСМАТОВ,
Р. ТУРҒУНОВ.

ЎРТА Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг деҳқонлари йиғим-теримга тайёргарлик ишларини кучайтириб юборишган. Колхозчиларнинг бу йилги режаси катта. Улар ҳосилнинг 70 процентини «зангори кема»лар ёрдами билан териб олишмоқчи. Шунинг учун ҳам терим агрегатларини барвақт ремонт қилиб қўйишга катта аҳамият беришяпти. Суратда: чапда колхоз раиси П. Ҳакимов, механизация бўйича раис ўринбосари М. Қодиров ва устахона мудири Н. Шуров ўртоқлар. Ўнгдаги суратда сиз Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг илғор звено бошлиғи А. Рихсиев ва колхозчи Н. Ортиқова ўртоқларни кўриб турибсиз. Улар ҳар гектар ердан 36 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилганлар.

Қ. РОЗИҚОВ, М. НУРИДДИНОВ фотолари.
ЎзТАГ фотохроникаси.

МЕҲНАТГА ҲУРМАТ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети зилзила оқибатларини тугатишда, Тошкентни тиклаш ва қуришда алоҳида ибрат кўрсатган кишиларни рағбатлантириш учун Фахрий ёрлиқ таъсис этдилар.

Шаҳар учун ана шу мушкул даврда гражданлиқ бурчини юксак даражада англаган ва фидокорона меҳнат намунасини кўрсатган айрим кишилар, шунингдек корхона, муассаса ва ташкилотларнинг коллективлари ана шу Фахрий ёрлиқ билан мукофотланади.

(ЎзТАГ).

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИГА МУКОФОТЛАР

Ўзбекистон бинокорлик материаллари саноати корхоналарининг иккинчи кварталдаги мусобақаси якунлари чиқарилди. Ленинскдаги бинокорлик материаллари заводи ишлаб чиқариш фаолиятида ва республика қурилишларига маҳсулот етказиб бериш тўғрисидаги шартномаларни бажаришда энг яхши натижаларга эришди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари советининг кўчма Қизил байроғи ва биринчи мукофот шу заводга берилди.

Бекобод цемент комбинати ҳам биринчи мукофотга сазовор бўлди. Бу комбинатга Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги ва республика касаба союзи комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилади.

Тошкентдаги учинчи ғишт заводлари бошқармаси ва Чирчиқдаги тўққизинчи ғишт заводлари бошқармаси, Лангар кон бошқармаси ва Жиззах оҳак заводи мукофотларга сазовор бўлдилар. (ЎзТАГ).

КЎЧА ҚАТНОВИДА НАМУНАЛИ ТАРТИБ ЎРНАТИЛСИН

Ўзбекистон пойтахтининг кўчалари ҳеч қачон ҳозирдагидек серқатнов бўлган эмас. Қурилиш ишларининг кенг кўламда авж олдириб юборилганлиги автомобиль паркининг кескин суратда кўпайишига олиб келди ва айни маҳалда шаҳарда кўча қатновини тартибга солишни мураккаблаштириб қўйди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида ўтказилган кенгаш ана шу масалага бағишланди.

Кенгаш қатнашчилари Ўзбекистон ССР Жамоат тартибини сақлаш министри Х. Х. Яхёевнинг Тошкентда автомобиль транспорти ва пиёда қатновчилар ҳаракатининг хавфсизлигини таъминлаш чоралари тўғрисидаги докладини муҳокама қилдилар. (ЎзТАГ).

ХАЛҚАРО СЕМИНАР

ФАРҒОНА, 1 август. (ЎзТАГ). Бу ерда сув ресурсларидан комплекс фойдаланиш проблемаларига бағишланган халқаро семинар ўз ишини бошлади. БМТ секретариати иқтисодий ва социал масалалар билан шуғулланувчи департаментининг топширувига мувофиқ бу семинарни СССР ва Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрликлари ўтказмоқда. Семинарда БМТнинг стипендиатлари сифатида Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги кўпгина давлатлардан бу ерга келган мутахассис ирригаторлар, шунингдек СССР ва бошқа мамлакатлардан келган лекторлар ҳамда консультантлар қатнашмоқда.

СОВЕТ—ЯПОНИЯ ҚЎШМА АХБОРОТИ

Япония ҳукуматининг таклифига биноан СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 1966 йил 24 июлдан 30 июлгача расмий визит билан Японияда бўлди.

СССР ташқи ишлар министри Токио, Киото ва Осакада бўлди.

Ташқи ишлар министри А. А. Громико Япония императори, Япония бош министри Э. Сато томонидан қабул қилинди ва у Япония ташқи ишлар министри Э. Сина билан суҳбат қилди.

Яхши ният ва бир-бирларининг фикрини англаш руҳида ўтган бу суҳбатлар давомида совет-япон муносабатлари масалалари юзасидан ҳам, ҳар иккала томонни қизиқтираётган муҳим халқаро проблемалар юзасидан ҳам фойдали тарзда фикрлашиб олинди.

Томонлар суҳбат давомида сиёсий эътиқодлар ва социал тузумининг турлича бўлишига қарамай, 1956 йилдаги Совет-Япония қўшма декларацияси руҳида, ўзаро манфаат, тенглик ва ички ишларга аралашмаслик принциплари асосида ҳамма соҳаларда Япония билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш мумкин эканлиги ҳақидаги фикрни якдиллик билан изҳор қилдилар. Томонлар Япония билан Совет Иттифоқи ўртасида дўстона ва яхши қўшничилик муносабатларини шу тариқа ривожлантириш Осиёда тинчлик ва хавфсизликни сақлаш ишига, бутун дунёда тинчлик ишига катта ҳисса қўшади, деб топдилар.

Олиб борилган музокаралар натижасида 1966 йил 29 июлда Токиода Япония билан Совет Иттифоқи ўртасида консуллик конвенцияси имзоланди.

Томонлар Совет Иттифоқи билан Япония ўртасидаги муносабатларни янада мустаҳкам асосда қурмоқ учун сулҳ шартномаси тузишни зарур деб топдилар ва шу муносабат билан ўз фикрларини изҳор қилдилар.

Томонлар ҳар иккала мамлакат ўртасида балиқ овлаш соҳасидаги ҳамкорлик барқарор равишда ривожланиб бораётганлигини мамнуният билан таъкидладилар ва бундай ҳамкорликни бундан буён ҳам ривожлантиришга тайёр эканликларини билдирдилар.

Томонлар фан ва маданият соҳасидаги алоқаларни ривожлантириш учун бундан буён ҳам зўр бериб ҳаракат қилишга рози эканликларини айтдилар ва бу соҳалардаги алоқанинг конкрет формалари тўғрисида маслаҳатлашиб олишни давом эттириш керак деган қарорга келдилар.

Томонлар мамнуният билан шуни қайд қилдиларки, жаҳондаги барча халқлар инсоният учун сон-саноқсиз қурбонлар келтирадиган термоядро урушига йўл қўйиш мумкин эмаслигига қатъий ишонганлигига асосланиб, халқаро вазият умуман турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципларини янада мустаҳкамлаш сари ривожланиб бормоқда.

Томонлар Шарқи-Жанубий Осиёдаги аҳвол муносабати билан ўз позицияларини баён қилдилар.

Томонлар Бирлашган Миллатлар Ташкилотини янада мустаҳкамлашга ёрдам беришга ва бу ташкилотдан тинчликни сақлашнинг ҳақиқий органи сифатида фойдаланишга ёрдам беришга рози эканликларини ҳамда бу ташкилотнинг обрўсини ошириш мақсадида ўзаро ҳамкорлик қилажакларини билдирдилар.

Бутун дунёда мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун томонлар амалий контрол остида қуролсизланишга эришиш учун ёрдам беришга тайёр эканликларини айтдилар ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 20 сессияда қабул қилинган резолюциясида кўзда тутилганидек, ядро қуролининг тарқатилишига йўл қўймаслик муҳим деб ҳисоблайдилар.

Томонлар икки томонлама совет-япон муносабатлари масалалари юзасидан ҳам, ҳал этилишидан ҳар иккала мамлакат манфаатдор бўлган халқаро проблемалар юзасидан ҳам мунтазам суратда маслаҳатлашиб туриш ҳақида келишиб олдилар.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

КОММУНИСТНИНГ БУРЧИ ВА ОБРЎСИ

«Таштекстильмаш» заводининг коммунистлари навбатдаги йиғилишларини бутун иш ва фикр-туйғуларини мужассамлаштирган масалага бағишладилар. Йиғилиш кун тартибига «Коммунистнинг бурчи ва обрўйи тўғрисида» масала қўйилган эди.

Республика пойтахти ана шу етакчи корхонасининг бошланғич партия ташкилоти ўз сафида 700 дан кўпроқ кишини бирлаштириб турибди. Бу кишиларнинг ҳаммаси биргаликда жуда катта куч-дир. Хўш, бу армиянинг ҳар бир жангчиси ўзини қандай тутмоқда? У уставдаги бурч ва вазифаларини етарли даражада масъулият сезиб бажараяптими, коллектив учун ҳамма вақт намуна бўлаяптими?

Партия комитетининг секретари А. П. Степанов бошлаган бу гапларни деярли барча цехларнинг вакиллари давом эттирдилар. Сўзга чиққан нотиқлар коммунистларнинг ишига, уларнинг ишлаб чиқаришдаги, қурилишдаги хулқ атворига қаттиқ қўллик билан баҳо бердилар. Уларнинг ҳаммаси коммунистлар қилаётган ишлар учун қизариб қолишга тўғри келмайди, деган фикрга келдилар.

Завод ветерани, инструментал цех токари Николай Иванович Орловнинг фамилияси йиғилиш минбарида ҳаммадан кўп тилга олинди. У 35 йилдан буён станок ёнида туриб ишламоқда. Корхонада у бевосита аралашмаётган иш бўлмаса керак. Биронта шошилинч буюртмани бажариш лозим бўлиб қолса, Николай Иванович биринчи бўлиб ишда ташаббус кўрсатади. Цехга ёшлар келиб қолгудек бўлса, уларнинг ўқиши ва тарбияси ҳақида ғамхўрлик қилади. Ўзига нисбатан ҳамиша талабчан, катта қалб ва битмас-туганмас куч ғайрат эгаси бўлган Орлов ҳозир заводдагиларнинг ҳаммасига намуна бўлиб қолди. Яқинда Николай Иванович қувончли бир воқеани нишонлади. СССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. машинасозлар ленинчи коммунистга хос барча энг яхши хусусиятларни ўзига мужассамлаштирган ўз кекса ўртоқларини самимий қутладилар.

Йиғилиш қатнашчилари мастер Григорий Васильевич Януш, Тошкент партия ташкилотининг вакили сифатида КПСС XXIII съездига борган йиғувчи слесарь Суръат Акрамхўжаев, асбобсоз Иван Антонович Семёнов ва меҳнатга онгли муносабатда бўлиш, партиявий бурчни сўзсиз адо этиши билан коллектив ўртасида обрў қозонган бошқа коммунистлар тўғрисида фахр билан гапирдилар.

Коммунистлар завод коллективида авангард ўринни эгаллаб, дейишди сўзга чиққан нотиқлар, корхонани машинасозларнинг Бутуниттифоқ мусобақасида олдинги ўринлардан бирига чиқаришди. Коммунистларнинг куч-ғайрати туфайли завод етти йиллик мобайнида маҳсулот ишлаб чиқаришни 2,5 баравар кўпайтириб, ҳукуматнинг олий мукофоти — Ленин ордени олишга сазовор бўлди. Шаҳар учун оғир бўлган ҳозирги кунларда ҳам «Таштекстильмаш» коммунистлари муносиб ўринни эгаллаб турибдилар. Улар коллективни жипслаштириб, корхонани янги марраға етказдилар — зилзила туғдирган қийинчиликларга қарамай завод талаб қилинган меёрни сақлаб қолди, тўқимачилик саноати учун янги машиналар ишлаб чиқаришни узлуксиз кўпайтирмоқда.

«Таштекстильмаш» коммунистлари шу кунларда ўзларининг шаҳарнинг чинакам ватанпарварлари эканлигини кўрсатдилар. Инженер Елена Михайловна Лисина бошпанасиз қолган оилани ўз уйига қабул қилди. Неча ўнлаб машинасозлар ундан намуна олдилар. Коммунистларнинг ташаббуси билан корхонанинг ҳар бир ишчи ва хизматчиси Тошкент қурилишларида 200 соат ишлаб беришга қарор қилди. Кўпгина цех ва бўлимларнинг коллективлари ана шу мажбурият ҳисобига ҳозирдаёқ яхши меҳнат қилдилар.

Йиғилишда кескин танқид ҳам бўлди. Ўз ишлаб чиқариш топшириғини бажариш тўғрисидагина қайғириб, қўшниларнинг тақдирига бепарво қараётган, камчиликларга қарши курашда принципсизлик қилаётган, баъзан эса, турмушда ўзини муносиб тутмаётган айрим коммунистлар шаънига жиддий таъна гаплар айтилди. Нотиқлар ўз малакасини ва ғоявий савиясини оширмаётган коммунистларни ҳам ўртоқларча огоҳлантириб қўйдилар.

Ленинчи деган номни юксак тутиш, КПСС XXIII съезди партия ва мамлакат олдига қўйган янги вазифаларни шараф билан бажариш ҳарбир коммунистнинг бурчидир. Йиғилиш қатнашчилари қабул қилган резолюцияга социалистик меҳнат қаҳрамони токарь Николай Иванович Орловнинг бу сўзларини ёзиб қўйдилар. (ЎзТАГ).

ЯНГИ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛИ

Пишиқ ғишт неча юз йиллаб вақт давомида энг мустаҳкам қурилиш материали сифатида ишлатилиб келиняпти. Ғиштнинг мустаҳкамлиги ажойиб иншоотлар, асрлар давомида қимир этмай турган қадимий бинолар қуриш имконини берган.

Лекин шунга қарамай, пишиқ ғишт ҳозирги замон қурилиш материалларига қараганда унчалик маҳкам эмас. У тезда бўлак бўлакларга ажралиб кетади, ўзидан иссиқликни кўп ўтказади.

Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти лаборатериясида вулканит деб аталган янги материалнинг намуна нусхалари тайёрланди. Кулранг, енгил бу материалга осонгина мих уриш мумкин, у намдан қўрқмайди. Бундай материал ер қатламидаги қаттиқ оҳаксимон минераллардан олинади. Вулканитни иссиқ ўтказмайдиган восита сифатида ҳам қўллаш мумкин. Янги қурилиш материали ўзининг мустаҳкамлиги ва бошқа қатор сифатлари билан бошқа қурилиш материалларидан фарқ қилиб туради.

Вулканитнинг дастлабки намуна нусхаларини тайёрлашда институтнинг қурилиш материаллари лабораториясининг инженери С. В. Матвеева, техника фанлари кандидати Л. С. Куницкий ва бошқа илмий ходимларнинг хизмати катта. Шунингдек, улар Қозоғистоннинг ғарбий районларида вулканитнинг хомашёси бўлган минерал конларини топдилар. Ҳозирги вақтда бундай конларни республикамиз территориясида ҳам қидириш ишлари бошлаб юборилди.

Ф. МЕЛЬНИКОВ.

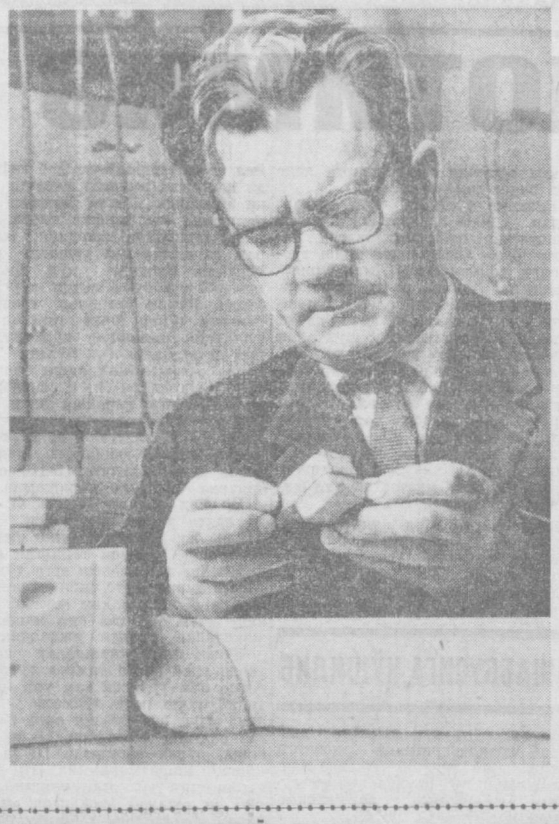

Суратда: институт лабораториясида.

ИЛҒОР КОЛЛЕКТИВ

Цех корпусининг бошдан охиригача чўзилиб кетган қатор конвейерлар тинмай ҳаракатда. Уларнинг икки ёнида турна қатор тизилган станоклар ҳайқириги ҳаммаёқни тутиб кетган. Ишчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Заготовкадан тортиб тайёр пойафзал чиқиб кетгунгача бўлган барча операциялар шулар қўлидан ўтмоқда.

5-цех 1-пойафзал фабрикасининг йирик цехларидан ҳисобланади. У корхона ишлаб чиқаришида салмоқли ўрин тутади. Фабрика бўйича давлат планларининг муваффақиятли бажарилиши кўп жиҳатдан шу цех коллективининг ишига боғлиқ. Буни яхши тушунган пойафзалчилар унумли ва сифатли меҳнат қилмоқдалар. Бирнеча кундан бери июль ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришмоқда. Коллектив бир йўла етти хил ассортиментдаги харидорбоп, арзон пойафзал тайёрлаб, савдо точкаларига юбормоқда.

Цехда чорак аср ва ундан ҳам кўп вақтдан бери меҳнат қилаётган кекса пойафзалчилар ҳамма соҳада касбдошларига ўрнак бўлишмоқда. Шу даргоҳда 25 йилдан буён ишлаётган М. Холиқова, А. Икромжонов, М. Розиқов, Ғ. Қорабоев, Х. Шохолдоров ўртоқлар доим тез ва соз ишлашади, нормани ошириб бажаришади. Улар ўзларининг бой тажрибаларини ёшларга қунт билан ўргатишади.

А. ЗОКИРОВ.

ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

«Тошкент «Шарқ» мебель фирмаси қаттиқ қотишмали ёғоч қирқувчи асбобнинг технологиясини ўзлаштирганлиги ва ишлаб чиқаришга жорий этилганлиги учун Давлат конструкторлик-технология бюросига қизғин миннатдорчилик билдиради. Бу янги асбоб мебель ишлаб чиқариш сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини анча ошириш имкониятини беряпти.

Фирманинг бош инженери
Т. К. Штомпель».

Апрель ойининг ўрталарида Давлат конструкторлик-технология бюросига юқоридаги мазмунда хат келди. Конструкторлар ҳақиқатан ҳам енгил саноатчилар мақтовига сазовар иш қилишибди.

Одатда, мебель тайёрлашда ёғоч-қипиқ плиталари, ойнапластик ва бошқа турдаги материаллар ишлатиладики, уларни пўлат асбоблар билан ишлаш анча мушкил. Плиталар таркибидаги елим моддаси асбобни тез ишдан чиқаради, яроқсиз қилиб қўяди. Бундан қандай қутилиш мумкин?

Мебелчилар шунда Давлат конструкторлик-технология бюросига мурожаат қилишди. Бюронинг қаттиқ қотишмалар бўлими ходимлари бунга жавобан янада мустаҳкам ҳамда сифатли асбоб тайёрлаш вазифасини ўз устиларига олдилар.

Бўлимнинг старший инженери В. Т. Кононенко, группа бошлиғи В. Б. Ким, сектор раҳбарлари Н. И. Шпартюк ва П. Л. Ждановский ўртоқлар дарҳол ишга киришдилар. Янги хил асбобни конструкция қилиш, унинг тайёрлаш технологиясини яратиш ҳамда мебель саноатида қўлланиш — ана шу масалалар устида кўп бош қотиришди. Ниҳоят, изланишлар самараси кўриниб қолди. Тезда мебельчилар заказн тўла бажарилди. Улар даставвал фасон фрезалар, фреза головкалари, силлиқловчи пичоқлар ва бошқа янги хил асбобларни синаб, ёғоч-қипиқ плиталарини тайёрлашда ишлатиб кўришди.

Натижа ёмон бўлмади. Янги асбобларнинг чидамлилик хосиятлари кўзга яққол ташланиб турарди. Қаттиқ қотишмадан тайёрланган фрезани (токи асбоб пичоқлар ўтмасланиб қолгунига қадар) бир минг-бир ярим минг машина соати давомида ишлатиш мумкин экан. Воҳоланки, пўлат фрезаларнинг чидамлилик даражаси атиги 400 соатдан ошмас эди.

Тўғри, ёғоч-қипиқ плиталарга ишлов бериш учун қўлланилаётган янги хил қаттиқ қотишмали фрезалар пўлат фрезаларга қараганда уч баравар қимматга тушади. Бироқ, янги хил фрезанинг пўлат фрезага нисбатан чидамлилиги бир неча баравар ортиқ бўлиши, мебель деталларини сифатли ишлаш даражаси юқорилиги, меҳнат унумдорлигининг эса, 20 процент кўпайиши ҳамда кўпгина электр қуввати тежаб қолиниши ҳисобга олинса, у ҳолда янги усул катта иқтисодий самара беради, деб дадил айтиш мумкин.

«Шарқ» ҳамда «Ватан» мебель фирмаларида янги усул бераётган дастлабки самараларни ҳисоб-китоб қилиб кўришди. Янги асбобнинг фақат чекланган номенклатураси жорий қилиниши туфайлигина 40 минг сўм тежаб қолиш мумкин экан.

Демак, конструкторлар мебелчилардан бежиз ташаккурнома олишмабди.

Давлат технология-конструкторлик бюросининг қаттиқ қотишмалар бўлими ходимлари ўзларининг ана шундай изланишлари билан бошқа корхоналарнинг ҳам мақтовига сазовор бўлишяпти.

Мана бир мисол. Бўлимнинг старший инженери А. Урин металл буюмлар юзасини силлиқлашнинг янги усулини ишлаб чиқаришга жорий этиш учун озмунча куйиб-пишмади. Яқин вақтларгача пахта териш машиналарининг мойи ташқарига силжиб чиқиб, пахта сифатининг бирмунча ёмонлашувига сабаб бўларди. Бунинг боиси мойнинг ташқарига силжиб чиқишига йўл қўймайдиган резина сальникка кийгизиладиган металлнинг юзаси одатда етарлича тоза силлиқланмаслиги экан.

Бўлимда машинадаги бу камчиликни пухта ўрганишди. Металл юзасини олмос ёрдамида силлиқлашни саноатда жорий қилиш билан бу камчиликни йўқотиш мумкин эди. Ҳозирда ана шу соҳада иш бошлаб юборилди.

— Нега энди худди шу усулни танладингиз,— деб сўраймиз бўлим мутахассисларидан.

— Бу усул, аввало, энг кўп иқтисодий самара беради. Ундан ташқари, бунда махсус асбоб талаб қилинмайди. Деталларни оддий токарлик станогида бемалол ишлаш мумкин.

Иқтисодий самара ҳам чакки эмас. Фақат биргина деталь юзасини олмос ёрдамида силлиқлаш усули билан етти минг сўмдан ортиқ маблағ тежаб қолинади.

Конструкторлик бюроси қаттиқ қотишмалар бўлими лабораторияси ходимлари яна бир янгиликни жорий қилиш арафасида туришипти. Маълумки, пахта териш машинасида юздан ортиқ шпиндель бор. Илгари ишдан чиққан бундай шпинделлар ташлаб юборилаверарди. Эндиликда лаборатория ходимлари Бутуниттифоқ давлат-технология илмий-текшириш институтининг Тошкент филиали мутахассислари билан биргаликда бундай шпинделларни ишга яна ярайдиган қилиб тиклаш борасида тадқиқот ишлари олиб боряптилар. Бу масала тез орада ҳал этилади. Дастлабки тажрибалар буни очиқ кўрсатиб турибди. Ишдан чиққан шпинделларни ишга яна яроқли қилиш туфайли бир неча юз минг сўмни тежаш мумкин.

Конструкторлар доимо изланишда. Улар яратган янгиликлар эса, ҳамманинг таҳсинига сазовор бўляпти.

Б. АВЕРЬЯНОВ.

ЭНЕРГЕТИКЛАР ЮТУҒИ

Чирчиқ гидроэлектростанциялар каскади энергетиклари халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун кўпроқ электр қуввати етказиб бериш йўлида фидокорона меҳнат қилишмоқда. Шу мақсадда ички резервлар ишга солиняпти. Асбоб-ускуналар қувватидан унумли фойдаланишга киришилди. Ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар ўртасида социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёймоқда.

Бу яхши самаралар бераяпти. Электростанцияларда қувват ҳосил қилиш давлат планлари муттасил ортиғи билан адо этилмоқда. Шу йилнинг ўтган олти ойида пландагига қўшимча юзларча минг киловатт соат электр қуввати ҳосил қилинди.

Каскадда ички эҳтиёжлар учун электр қуввати сарфлашни камайтиришга қаратилган тадбирлар амалга оширилаяпти. Ҳар бир энергетик тежамли ишлашга ҳаракат қилмоқда. Ўтган ойларда 200 минг киловатт-соатдан ортиқроқ электр қуввати тежаб қолинди. Бу ишга рационализаторлар катта ҳисса қўшдилар. Уларнинг таклифларини амалга ошириш каскадга кўп миқдорда иқтисодий фойда бермоқда.

К. ИСМАНОВ,
Чирчиқ ГЭС каскади инженери.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ПУХТА ҲОЗИРЛИК КЎРАЙЛИК

ЁРУҒ ЮЗ БИЛАН

Оққўрғон райони мактаблари янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди. Ҳа, оққўрғонликлар бегавотликлардан сўнг областда учинчи бўлиб рапорт бердилар.

Кейинги йилларда Оққўрғон райони мактабларида янги ўқув йилига ҳозирлик кўриш ишлари пухта ташкил этилмас, натижада кўпгина бинолар ремонт қилинмасдан қолиб кетарди. Ўтган йили ҳам ана шундай ҳол юз берди. Янги қўшимча синф хоналар қуриш иши ҳам кўнгилдагидек бўлмади.

Бу йил эса районда аҳвол тамоман бошқача бўлди. Оқилона танқидлардан тўғри хулосалар чиқариб олинди. Мактаблар ремонтига зўр уюшқоқлик билан киришилди. Бу соҳада райондаги жамоат ташкилотлари, колхоз ва совхозлар қўлларидан келган ёрдамларини аямадилар. Ремонт ишлари жадаллашиб кетди. Июль ойигача райондаги аксарият мактабларда ремонт ишлари муваффақиятли тамомланди.

Бу йил районда 96 та мактаб ремонт қилинди. Шулардан 24 таси капитал ремонтдан чиқарилди. Мичурин номли колхоз ўз оталиғидаги 19, 48-мактабларни сифатли ремонт қилиб берди. «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози ҳам бу борада ибратли ишларни амалга оширди. Совхоз оталиғидаги учта мактаб муддатидан илгари янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди.

Янги ўқув йилига муносиб совғалар ҳам ҳозирланди. Димитров номли колхоз 84-мактаб ёнига янги бино қуриб берди. «Ленинобод» колхози оталиғидаги 5-мактаб эса 320 ўқувчига мўлжалланган қўшимча синф хоналарга эга бўлди.

Янги ўқув йилида ўқувчиларни иссиқ овқат билан таъминлаш ишига ҳам катта аҳамият берилади. Шу мақсадда райондаги 11, 65, 70 ва 85-мактабларда янги ошхоналар қуриб, ишга туширилди.

Район мактабларида ҳозир биринчи сентябрга сўнгги тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда.

ЮКСАК УНВОН

Етти йиллик планнинг бинокорлик материаллари саноатини ривожлантириш топшириқларини бажаришда эришган жуда катта муваффақиятлари учун СССР Олий Совети Президиуми 28 июлдаги фармони билан бинокорлик материаллари саноати корхоналари ходимларидан 34 кишига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берди ва Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медали топширади.

Ана шу юксак унвонга сазовор бўлганлар орасида Тошкент областидаги Дзержинский номли бекобод цемент комбинати айланувчи печининг старший машинисти Қосим Фармонов бор.

ИЖТИМОИЙ ТАРАҚҚИЁТНИНГ ҚУДРАТЛИ КУЧИ

ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ЁРДАМ

Совет жамиятининг бутун тарихи Коммунистик партия уюштирган ва бу партия теварагига, унинг идеялари ва сиёсий шиорлари теварагига тўпланган халқнинг мислсиз буюк қаҳрамонона кураш тарихидир. Интернационализм принципларига содиқ бўлган партия совет кишиларини халқлар дўстлиги ва қардошлиги руҳида, социалистик ватанпарварлик руҳида тарбияламоқда. Улуғ дўстлик қардош халқларни бирлаштиради, совет жамиятини мустаҳкамлайди, бу жамиятнинг кучига-куч қўшади, уни енгилмас, қудратли кучга айлантиради.

Совет кишилари Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатининг самараларидан ҳақли суратда фахрланаётганликлари тамомила табиий бир ҳолдир. В. И. Ленин Россия самодержавиесини «халқлар турмаси» деб атаган эди. Коммунистлар партияси ана шу белоён мамлакатда ўзаро тўла ишончга, қардошларча бирликни равшан англашга, самимий дўстликка асосланган миллатлар иттифоқини вужудга келтирди. Жамиятимизнинг коммунизм сари олға қараб қилаётган ҳаракати ҳар бир социалистик миллатдаги чинакам халқчил прогрессив нарсаларни энг тўла рўёбга чиқариш имконини беради.

Мамлакатимизнинг халқлари эркин, ягона қардошлик оиласида янги порлоқ ҳаётни барпо этмоқдалар, коммунизмнинг тўғри йўлидан бормоқдалар. Халқлар дўстлиги тўғрисидаги, интернационализм ҳақидаги, хўжалик ва маданий қурилишда кенг омманинг иштироки ҳақидаги ленинча идеялар тантанасини қудратли Совет Иттифоқини ташкил этган барча қардош социалистик республикалар тимсолида яққол кўриш мумкин.

Мисол учун Ўзбекистонни олиб кўрайлик. Туркистон генерал губернаторлиги ва қисман Хева, Бухоро хонлиги составига кирган, парчалаб юборилган ва ўзининг миллий мустақиллигидан маҳрум этилган Ўзбекистон Россиянинг ўз тараққиётида капитализм босқичини босиб ўтмаган ва асосан феодал муносабатлар сақланиб қолган қисмига кирар эди. В. И. Лениннинг образли таърифича, Туркистон «буткул» мустамлака эди.

Туркистоннинг Россияга — экономикаси, маданияти юксалган ва революцион ишчилар синфига эга бўлган мамлакатга қўшиб олиниши объектив жиҳатдан катта прогрессив аҳамиятга эга бўлди. Аммо, чоризм феодализм муносабатларини тугатмади, балки бунинг аксича, ўзининг мустамлакачилик сиёсатида маҳаллий эксплуататорларга таянди, жабр-зулмнинг эски феодал формаларини сақлаб қолди ва бутун чоралар билан қўллаб-қувватлади.

Маҳсулдор ерлар, иш ҳайвонлари ва бошқа ишлаб чиқариш воситалари бир ҳовуч бойлар қўлида эди. Бойлар бу ерларни ижарага берар эдилар. Чоракор деган сўз ҳозир ҳамманинг эсидан чиқиб кетган. Ваҳоланки, революциядан илгариги Ўзбекистон деҳқон хўжаликларининг 65 проценти чоракор эди, батрак ва камбағаллар каби фақир ҳаёт кечирар эди. Халқ 20 хил солиқ тўлашга мажбур эди. Пахта ва пилла етиштириладиган бу ўлкада битта ҳам йирикроқ корхона йўқ эди. Аҳоли ёппасига саводсиз эди. Бюджет маблағларининг атиги 1,6 проценти маориф ишларига сарф қилинар эди. Мактаб ёшидаги болаларнинг тўрт процентидан ҳам кам қисми ўқир эди. Бу рақамлар ўлкада ҳукм сурган қолоқлик ва қашшоқлик тўғрисида аниқ тасаввур беради.

Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистон эришган муваффақиятлар тўғрисида ҳозир жаҳолатдан ёруғликка чиқилди, деб айтиш одат бўлиб қолди. Қолоқликдан тараққиёт сари жуда катта қадам қўйилди, хўжалик ва маданий қурилишда буюк ғалабалар қўлга киритилди. Ўзбек халқи барча соҳаларда — социал-сиёсий, иқтисодий ва маданий соҳада оламшумул-тарихий ютуқлари билан фахрланади. Кишиларнинг ҳаётида туб ўзгаришлар рўй берди.

Революциядан илгариги Ўзбекистонда оғир индустрия йўқ эди, унинг енгил саноати ва озиқ-овқат саноати атиги бир неча кустар типидаги корхонадан иборат эди. Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда улкан химия, кўп тармоқли машинасозлик, нефть, энергетика, кўмир, газ, конруда, металлургия, электротехника, енгил саноат ва озиқ-овқат саноати ҳамда саноатнинг бошқа тармоқлари барқ уриб юксалган. Кейинги етти йил ичидагина саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1,8 баравар ошди. Ўзбекистондаги заводлар ишлаб чиқараётган қишлоқ хўжалик машиналари Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларининг ҳаммасини бирга қўшиб ҳисоблаганда, улардагидан ортиқдир. Социалистик Ўзбекистон аҳоли жон бошига ҳисоблаганда, электр энергиясини Туркияга нисбатан 7 баравар ва Ироққа нисбатан 16 баравар кўпроқ ишлаб чиқармоқда.

Қишлоқ хўжалигида ҳам жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Жуда яхши техника билан, неча миллион тонналаб минерал ўғитлар билан таъминланган республика колхоз ва совхозлари Ватанга пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тобора кўп етказиб бермоқдалар. Интенсивлаштиришнинг юксак даражага кўтарилганлиги ва шу билан бирга, экин майдонлари, ҳосилдорлик, чорва моллар сони ва уларнинг маҳсулдорлиги ортаётганлиги ҳамда электр энергияси билан таъминлаш кучайиб бораётганлиги ҳозирги кунда республика қишлоқ хўжалиги учун характерли бир ҳолдир.

Шаклан миллий ва мазмунан социалистик маданият гуллаб-яшнади, фанни ривожлантириш ва миллий кадрларни тайёрлашда катта ғалабаларга эришилди. Республиканинг ҳамма қисмида мактаблар, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари, фан, маданият, соғлиқни сақлаш муассасалари кўп ташкил этилди.

Социалистик революция ғалабасидан сал вақт ўтгач, В. И. Ленин бундай деган эди: «Биз барча меҳнаткашларни, қадимги Римнинг шафқатсиз қонунига мувофиқ қилинганидек, бир-бирларидан ажратиб ташламадик, аксинча, биз улар орасида чин манфаат, синфий онг асосида мустаҳкам алоқа ўрнатиш йўли билан бирлаштириб, ҳукмронлик қилмоқдамиз. Шунинг учун ҳам бизнинг иттифоқимиз, бизнинг янги давлатимиз империалистлар учун керак бўлган сунъий давлат ташкилоти ҳолида ёлғончилик билан ва зўрлик билан бирлашган зўравонлик ҳокимиятидан кучлидир». (Асарлар, 26-том, 498-бет).

Совет давлати халқларнинг дўстлиги ва бирлиги туфайли кучлидир. Халқларнинг ленинча дўстлиги биргаликда олиб борилган оғир кураш йилларида, тинч меҳнат йилларида янада мустаҳкамланиб, фашист босқинчиларга қарши урушнинг даҳшатли кунларида машъалдек нур сочди ва ўзининг тош-метиндек мустаҳкамлиги билан бутун дунёни қойил қолдирди. Барча халқларнинг ўғил ва қизлари социализм ғалабаларини ҳимоя қилмоқ учун курашга отландилар ва оғир жангларда ўз Ватанининг шаън-шавкати, озодлиги ва мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилдилар.

Партиямиз чиниқтирган халқлар дўстлиги тош-метиндек мустаҳкамдир. Душманларимизнинг совет халқлари бирлиги ва қардошлиги кучига путур етказиш йўлидаги ҳар қандай уринишлари барбод бўлди. Коммунизм қуриш йўлидан дадил олға бораётган совет жамиятининг кучлари тобора ўсмоқда. Совет Иттифоқидаги барча республикалар бир-бирларига кўмаклашмоқдалар. Уларнинг иқтисодий ва маданий алоқалари мустаҳкамланмоқда. Ўзбекистон урушнинг оғир йиллари ва немис-фашист оккупацияси даврида зарар кўрган халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантиришда украин, белорус халқларига ва бошқа халқларга қардошларча ёрдам берган эди.

Ўзбекистон ССРда ишлаб чиқарилган биринчи даражали машиналар Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон, Озарбайжон ва бошқа республикаларнинг далаларида, Москва, Иваново ва мамлакатимиздаги бошқа шаҳарларнинг тўқимачилик корхоналарида ишлаб турибди. Бизнинг республикамиз радиотехника ва электротехника саноати буюмларини, киноаппаратларни ва саноатнинг бошқа маҳсулотларини Иттифоқимизнинг ҳамма қисмига юбормоқда. Совет Ўзбекистони корхоналарининг маркаси қўйилган ва химия саноати корхоналарига керакли ускуналарни, экскаватор ва компрессорларни, енгил саноат ва озиқ-овқат саноатининг маҳсулотини СССРнинг кўпгина шаҳар ва қишлоқларида кўриш мумкин.

Ўзбек халқи ҳам қардош халқлардан олаётган сахий ёрдами учун миннатдордир. Урал ва Запорожье пўлат эритувчилари ўз қардошлари—ўзбек йигитларига пўлат эритишни ўргатдилар. Боку ва Эмба нефтчилари ўзбек нефтчилари билан биргаликда Фарғона водисидаги дастлабки нефть қувурларини пармаладилар. Харьков машинистлари ўзбеклар билан биргаликда тепловозларни Тошкент магистралидан олиб ўтдилар. Иваново тўқувчилари ўзбек аёлларига мураккаб тўқув агрегатларида ишлашни ўргатдилар. Бошқа ҳамма ишларда бўлгани каби пахта далаларида ҳам, бизнинг барча қувонч ва ютуқларимизда ҳам совет ватанпарварларининг оташин, бузилмас дўстлиги намоён бўлмоқда.

Қардош республикалар ўртасидаги социалистик мусобақа тобора кенг авж олмоқда, илмий-техника ютуқлари ва илғор тажрибаларни ўзаро баҳам кўришга катта аҳамият берилмоқда. Ўзбекистон, Белоруссия республикалари ва Иваново области меҳнаткашларининг, Ўрта Осиё республикалари, Озарбайжон, Арманистон ҳамда Қозоғистон ССР Чимкент области пахтакорларининг мусобақаси традиция бўлиб қолди.

Ўзбек халқининг маданий алоқалари йил сайин ўсмоқда ва мустаҳкамланмоқда. СССР халқлари дўстлиги декада ва ҳафталиклари, иттифоқдош республикалар пойтахтлари кунлари, фестиваллар, интернационал учрашув кечаларини уюштириш, бир-бирларига виставкалар юбориб туриш, театр ва концерт ташкилотларининг қардош республикаларга бориб гастроль беришлари, радио ва телевидение эшиттиришларини айирбошлаш, республика газеталарининг махсус сонларини биргаликда чиқариш ва ҳоказолар ажойиб традиция тусини олди.

Мамлакатимизнинг меҳнаткашлари бир-бирларига ёрдам беришга доим тайёрдирлар. Тошкентдаги зилзиладан кейин бутун мамлакат тошкентликларга қардошларча ёрдам қўлини чўзди. Ўзбекистон пойтахтига ҳар хил юклар бирин-кетин ортиб жўнатилмоқда. Бинокорлар Тошкентга келмоқдалар. Совет Иттифоқидаги барча республикаларнинг куч ва маблағи билан айрим уйларгина эмас, балки бутун-бутун кварталлар ҳам барпо этилади.

Совет Иттифоқи халқлари ягона қардош оилага маҳкам жипслашганлиги Коммунистик партия ва Совет ҳокимиятининг буюк ютуғидир. Улуғ Ленин партияси туфайли, қарийб ярим аср мобайнида Ватанимиз ўсди ва мустаҳкамланди, халқларимизнинг дўстлиги ва қардошлиги эса енгилмас, қудратли кучга айланди.

Коммунистик партия сиёсий, иқтисодий ва маданий тараққиёт вазифаларини ҳал этганида, ҳар бир халқнинг манфаатлари ва миллий хусусиятлари тўғрисида доим ғамхўрлик қилмоқда, совет кишиларини ўзаро ҳурмат, бузилмас дўстлик ва қардошлик руҳида, пролетар интернационализми идеяларига садоқат руҳида тарбияламоқда.

Бизнинг Коммунистик партиямиз, бизнинг давлатимиз, бизнинг халқимиз ленинча миллий сиёсат принципларига, интернационализм идеяларига садоқати билан кучлидир.

В. АЛИШЕВ.
(ЎзТАГ).

СИЁСИЙ ТАШКИЛОТЧИЛАР ТАЖРИБА АЛМАШДИЛАР

ТЎЙТЕПА. («Тошкент ҳақиқати» нинг махсус мухбиридан) Область партия комитети ҳузуридаги иқтисодий билимлар университети идеология ходимлари факультетининг навбатдаги машғулоти «Полярная звезда» колхозида ўтказилди. Тингловчилар бу галги машғулотда «Аҳоли яшайдиган жойларда оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни уюштириш» деган темада бир неча докладлар эшитишди ҳамда муҳокама қилишди.

Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг секретари У. Йўлдошев «Райондаги аҳоли яшайдиган жойларда сиёсий-тарбиявий ишларнинг йўлга қўйилиши», Янгийўл шаҳар партия комитетининг секретари О. Зокиров «Янгийўл шаҳрида аҳоли яшайдиган жойларда оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни олиб бориш формалари» темаларида тингловчиларга ахборот бердилар.

Сиёсий ташкилотчи — энг аввало янги замон кишисини тарбияловчи, одамларга маслаҳатдош, янгиликлар жарчиси, партия ва ҳукумат қарорларининг ташвиқотчисидир. Аҳоли яшайдиган жойларда олиб бориладиган оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишлар самараси биринчи галда сиёсий ташкилотчилар фаолиятига, уларнинг ишчанлик қобилияти ва маҳоратига боғлиқ. Кейинги йилларда областимиздаги кўпсонли сиёсий ташкилотлар бу соҳада бой тажриба тўпладилар.

Университет машғулотида «Қорасув» совхози партия комитетининг секретари М. Ёқубова, Чирчиқ шаҳар партия комитети агитация ва пропаганда бўлимининг мудири М. Миразимов, «Полярная звезда» колхози сиёсий ташкилотчиси В. Цой, Калинин районидаги Калинин номли колхоз сиёсий ташкилотчиси И. Оқмирзаев ва бошқа ўртоқлар тингловчиларга ўз тажрибаларини айтиб беришди.

Область партия комитетининг секретари ўртоқ Х. Р. Мусахонова машғулотга якун ясаб, сиёсий ташкилотлар олдида турган вазифаларга тўхталди.

Халқ университети идеология ходимлари факультетининг 1965-1966 ўқув йилидаги машғулотлари тугади.

Одессалик қурувчи қиз А. Т. Кузнецова янги Тошкент қурилишида зўр шижоат кўрсатиб меҳнат қилаяпти. У ҳар куни ўзи ишлаётган бинода мингта ғишт териш ўрнига кунига 1200—1300 тадан ошириб ғишт тераяпти. Суратда: А. Т. Кузнецова.

А. Тўраев фотоси.

ВОЛГОГРАДЛИКЛАР АҲДИ

ҚАҲРАМОН шаҳар Волгоград қурувчилари зилзиладан жароҳатланган азим пойтахтимизга дастлабки қадам қўйган вақтдан буён 50 кун ўтди. Лекин қурувчилар ана шу қисқа муддат ичида озмунча иш қилишмади, озмунча тер тўкишмади.

Волгоградликларнинг 120 кишидан иборат биринчи группаси бепоён Россиянинг бошқа қатор йирик шаҳарлари бинокорлари билан ёнма-ён туриб ишга тушиб кетишди. Бульдозерлар, машиналар бўлажак уйлар ўрнини текислай бошлади, минора кранлари эса монтаж қилиниб, кўкка бўй чўзди. 6 июль куни эса волгоградликлар сафи яна кенгайди — яна 150 бинокор Тошкентга етиб келди.

Урушда бутунлай вайрон қилинган улкан шаҳарни кулдан кўтариб, уни қайта тиклаган, Иттифоқнинг энг гўзал шаҳарларидан бирига айлантирган азамат Волгоград қурувчиларининг муносиб вакиллари Тошкентда беш қаватли, мустаҳкам уйлар қуриб беришга аҳд қилишган. Улар қўлидан чиқадиган турар-жойларнинг умумий сатҳи 6600 квадрат метрни ташкил этади. Ўша пайтдан буён қурилиш майдонида тунукун иш авжида. Офтоб тафти билан бахс қилиб меҳнат қилаётган волгоградликлар куч-ғайратининг дастлабки натижалари ҳозирдаёқ кўриниб қолди. Қурилишда тайёргарлик ишлари тугалланди. Бинолар пойдеворларига бетон ётқизилиб, ғишт териш ишлари жадал бошланиб кетди.

— Бинокорларимиз ишни уч сменада ташкил қилишган,— дейди инженер Г. М. Кондрашов, — улар қўшимча мажбуриятлар олиб меҳнат қилишяпти. Янги уйлар калитларини бошпанасиз қолган тошкентликлар қўлига тезроқ топширайлик — бу мақсад пойтахтнинг келажак қиёфасини чизаётган, янги кварталлар бунёдга келтираётган барча қурувчилар қатори қаҳрамон шаҳар бинокорлари қалбидан чуқур жой олган.

Хайрли мақсад йўлида катта ғайрат-ташаббус кўрсатиб ишлаётган волгоградликларнинг номларини бирма-бир санаб ўтиш қийин, албатта. Янги Тошкент қурилишида волгоградлик ғишт терувчилар Е. Янкин ва П. Кармальский, экскаватор экипажи аъзолари В. Нишков ва Митричев, бульдозерчи Н. Кулинушкин ва Д. Чернов, В. Осадец бошлиқ комплекс бригада аъзолари ва бошқа юзлаб қардош бинокорларнинг билак кучи, қалб ҳарорати билан бунёдга келаётган беш қаватли уйлар мағрур қад кўтариб, ҳусн-жамолини кўз-кўз қиладиган вақт йироқ эмас.

Ҳозирча қурувчилар аҳдига яраша меҳнат қилишяпти. Дастлабки марра яқин — 30 октябрда иккита уйни қўлдан чиқаришмоқчи азаматлар. Уларнинг ҳар бирида ҳамма қулайликларга эга юзтадан квартира бўлади.

И. СУЛТОНОВ.

ЧИН ҚАЛБДАН РАҲМАТ

ҚАДИМИЙ, азим Тошкентимизнинг жароҳатларини тузатиб, янги Тошкент бунёд этишда бутун мамлакат иштирок этмоқда. Ҳозирги кунларда бепоён Ватанимизнинг ҳамма республикаларидан келган олий ҳиммат, оташ қалб қурувчилар қурилиш майдонларида ўзбек бинокорлари билан бир сафда туриб, янги, кўркам биноларни тиклашда жонбозлик кўрсатишяпти.

Янгийўл район деҳқонлари қардош республикаларнинг қурувчилари билан жуда қадрдон бўлиб қолишди. Меҳмонлар дам олиш кунлари қишлоқларимиз сўлим жойларида яйраб ҳордиқ чиқаришяпти. Янги Тошкент бунёдкорларини дам олиш кунлари район хўжаликларида ҳам учратишингиз мумкин. Айниқса, Латвиядан келган қурувчилар «Олмазор» боғдорчилик совхози ишчилари билан жуда иноқлашиб кетишган. Улар якшанба кунлари совхоздаги соя-салқин, серманзара жойларда дам олиб ҳордиқ чиқаришаётир. Ўтган якшанба куни совхозда 90 га яқин латвиялик қурувчи дам олди.

Совхоз ишчилари дўстлик символи тариқасида латвиялик бинокорларга телевизор совға қилдилар. Шу кунларда кечки пайтларда янги Тошкент бинокорлари совхоз ишчилари ҳадя этган «Радий-Б» маркали телевизор орқали қизиқарли эшиттиришларни томоша қилишяпти.

Шунингдек, 4-«Чиноз» совхоз-техникум ишчилари бошқа Болтиқбўйи республикаси Литвадан келган бинокорлар билан дўстлик алоқаларини мустаҳкамламоқдалар. Тунов куни литваликлар истиқомат қилаётган шаҳарчада қувончли воқеа бўлди. Совхоз ишчиларидан бир группаси қурувчиларга совға қилиб «Темп-6» телевизори олиб боришди. Ўрнатилган телевизор орқали биргалашиб концерт томоша қилишди.

— Биз ўзбек халқининг самимийлиги, меҳмондўстлиги, меҳрибонлиги тўғрисида жуда кўп эшитганмиз, — деди қурилиш-монтаж участкаси партия ташкилотининг секретари Николай Федорович Казаков, — мана буни ўз кўзимиз билан бугун кўриб, сезиб турибмиз. Сизларга чин қалбдан раҳмат!

З. ҚУРТНЕЗИРОВ.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

Бетон ва темирбетондан ясалган қурилиш буюмларининг сифатини контроль қилмоқ учун Томск политехника институтининг олимлари бетатронни ишлатиб кўрдилар. 15-20 миллион электрон вольтли нурлардан фойдаланилганида энг яхши натижалар қўлга киритилди. Қалинлиги икки метрдан кўпроқ бетон буюмлар сифатини контроль қилмоқ учун эса 25-30 миллион электрон вольт яхши натижа бериши маълум бўлди.

Москва радиоэлектроника ва кон электромеханикаси институтида ҳатто энг қаттиқ тоғ жинсларини ҳам енга оладиган Миргэм-15 деб аталган аппарат яратилди ва тайёрланди. Бу аппаратнинг ишлайдиган асбоби трансформатордан эҳтиёт қиладиган электронлардан иборат. Электродларнинг тоғ жинсларига ёндошиш натижасида термик кучланиш ҳосил бўлиб, шу туфайли тоғ жинслари ёрилиб кетаверади. бир кубметр тоғ жинси ярим минутда қазиб, 10-15 минутда парчаланади.

Бу аппарат Байкал рудникларида, Михайловский темир-руда комбинатида, Оленегорск комбинатида, «Апатит» комбинатида ва Качканарда кенг миқёсда синаб кўрилди.

Сумгаит олимлари газ чиқариш ва уни дастлабки ишлашни комплекс автоматлаштиришнинг тажриба системасини ишлаб чиқдилар ва бу системани Шимолий Ставрополь газ кони участкаларидан бирида жорий қилдилар.

Телемеханик аппарат газ босими ва сарфланиши тўғрисидаги, технология процессининг бузилганлиги ҳақидаги маълумотни диспетчер пультига оператив равишда бериб туради. Бу янги аппарат икки юзта кон-қудуқнинг ишини айни бир вақтда контроль қилиб туришга имкон бериб туради.

Олимлар экспедицияси катта мис кони кашф қилинган Удокан тоғ тизмасининг этакларида номаълум иккита минерал борлигини аниқладилар. Шу минераллардан бирини Забайкалье комплекс илмий тадқиқот институти минералогия бўлимининг мудири Г. Юргенсон топди ва бу минералга Мирапольскит деб ном берилди. Ёш олим ўз устози — РСФСРда хизмат кўрсатган фан арбоби Р. М. Мирополскийнинг хотирасини мана шундай нишонлашга қарор қилди. Иккинчи минералга Удоканит деб ном берилди.

(ТАСС).

Янги Тошкентни БУНЁД ЭТАМИЗ

ҚАРДОШЛАР КОЛХОЗ ОТАЛИҒИДА

Бу учрашув чинакам дўстлик кечасига айланиб кетди...

Оққўрғон районидаги Димитров номли колхозга Тошкентдан меҳмон бўлиб борган эстониялик бинокорларни колхозчилар хурсандчилик билан кутиб олишди. Меҳмонлар колхознинг ҳашаматли маданият уйига таклиф этилди. Дўстлик кечаси бошланди.

— Янги Тошкентни бунёд этиш ишига ўз ҳиссасини қўшиш учун келган эстониялик бинокорлар ҳақида биз кўп мақтов гапларни эшитдик, — дейди колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Л. Пак. —Ҳақиқатан ҳам бинокорнинг қўли гул. Қурган биноси ўзи учун ҳайкал бўлиб қолади. Сизлар ҳам ана шундай олижаноб ижодий ишнинг соҳибкорларисиз. Сиз қуриб берган бинолар ҳам Тошкентимиз ҳуснига ҳусн, чиройига чирой қўшади.

Эстониялик бинокорлар колхоздаги янгиликлар ҳақида билишни истайдилар. Ўртоқ Л. Пак хўжаликнинг кейинги йилларда қўлга киритган ютуқлари ҳамда далаларда қилинаётган ҳозирги ишлар тўғрисида гапириб берди.

Эстония қурилиш поезди прораби Энвер Бекшев совет кишиларининг мустаҳкам дўстлиги ҳақида фахрланиб гапирди.

Шундан сўнг ўйин-кулги, шодиёналик бошланиб кетди. Колхоз бадиий ҳаваскорлик коллективи меҳмонларга катта концерт қўйиб берди.

Эртаси куни эса колхоз стадиони байрам тусини олди. Бу ерда кечгача спорт байрами Эстониялик бинокорлар йўл-йўлакай футбол, волейбол ва баскетбол командалари тузиб, колхоз спортчилари билан ўртоқлик учрашувлари ўтказдилар.

Оққўрғон районидаги Димитрев номли донгдор колхоз пойтахтимизда ишлаётган эстониялик бинокорларни ўз оталиғига олди. Хўжалик қардош бинокорларни сабзавот, полиз экинлари билан таъминлаб турибди.

Колхозчилар қўли гул бинокорларни ўз хўжаликларига меҳмон бўлишга таклиф этган эдилар. Эстониялик меҳмонлар бу таклифни бажонидил қабул қилиб, яқинда колхозга чиқишди ва у ердан жуда мамнун бўлиб қайтишди.

Колхозчилар билан бинокорлар ўртасида дўстлик алоқалари бошланди. Дўстлар, яна кўп марта учрашадилар.

А. АЛИЕВ.

МИННАТДОРМИЗ

Зилзила оқибатида ўн минглаб ҳамшаҳарларимиз бошпанасиз қолди. Шу кунларда аҳолини ёғингарчилик кунлари бошлангунга қадар уй-жой билан тўла таъминлаш учун умумхалқ кураши бормоқда. Уй-жой қурилиши мисли кўрилмаган даражада кенгаяпти. Бу ўз навбатида бинокорлик материаллари, шу жумладан ғишт ишлаб чиқаришни кескин кўпайтиришни тақозо этмоқда.

Шунинг учун ҳам бошқа заводлар қатори 5-ғишт заводлари бошқармаси зиммасига бу муҳим бинокорлик материали тайёрлашни кўпайтириш вазифаси юклатилди. Коллективимиз кучи билан бунинг уддасидан чиқишимиз қийин эди. Шунинг учун ҳам биз заводга ёрдамга келган Тошкентдаги чет тиллар педагогика ва фармацевтика институтлари студентларидан миннатдор бўлмоқдамиз. Улар бизга чинакам ёрдам беришаяпти. Заводлар ишлаб чиқариш қувватидан тўлароқ фойдаланишга кўмаклашишаяпти. Ёрдамчилардан М. Раҳмоналиева, М. Соаталиева, Н. Марина, А. Абдулхаев, О. Набижонов, С. Сартоева ва бошқа ўнлаб студентлар ишчилар билан ёнма-ён туриб, унумли меҳнат қилишмоқда. Белгиланган нормани ортиғи билан бажариб, коллективимиз меҳнатига барака киритишмоқда.

М. АЗАМАТОВ,
5-ғишт заводлари бошқармаси.

МАМЛАКАТ-ТОШКЕНТГА

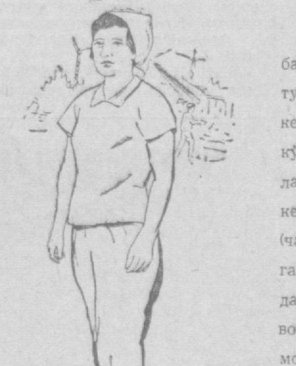

БЕПОЁН она-Ватанимизнинг барча республикаларидан келган турли касбдаги бинокорлар Тошкентни қайта тиклашда жонбозлик кўрсатиб ишлашмоқда, Ушбу расмларда Оржоникидзе шаҳридан келган шофер Владимир Гирич (чапда), Чимкент шаҳридан келган монтажчи М. Ҳошимов (ўнгда) ва Белоруссия ССРнинг Новополоцк шаҳридан келган комсомол аъзоси Лина Дидо (пастда) ўртоқларни кўриб турибсиз.

Н. Меламед чизган расмлар.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

ҚЎЛИ ГУЛ

Ишдан хориб қайтган Эшонхўжа ака, эндигина дам олишга ўтирган эди, дарвоза тақиллаб қолди.

— Келинг, биродар, тинчликми?

— Кечирасиз. Бевақт безовта қилдим. Чироғимиз ўчиб қолди. Шамолда электр сими узилибди. Ҳеч илож тополмадик — деди қалтироқ овоз билан меҳмон.

— Қаердансиз?

Шўробозор қишлоғидан. Шофёрман

— Жуда яхши. Бўлмаса мотоциклга ўтиринг, — деди Эшонхўжа ака меҳрибонлик билан.

Мотоцикл бир талпиндида ёп-ёруғ кўчалар бўйлаб қушдек учиб кетди. Улар етиб келганда Шўробозор қишлоғи қоп-қоронғи эди. Хонадонларда йилт этган чироғ кўринмасди. Эшонхўжа ака электр симларини улаб юборди. Қишлоқ нурга кўмилди. Радио ва телевизорлардан дилрабо қўшиқлар қанот қоқди.

— Раҳмат, Эшонхўжа ака, қўлингиз дард кўрмасин...

Ҳа, Эшонхўжа ака бундай сўзларни илк бор эшитаётгани йўқ. Оржоникидзе районида уни танимаган, уйига таклиф этиб бир пиёла чой узатмаган киши кам топилади. Инсон учун бундан ҳам бошқа бахт борми?

Киши дунёга яхши ном қолдириш учун келади. Бунга фақатгина ҳалол меҳнат, одамларга садоқат билан эришилади. Буни Эшонхўжа ака яхши тушунади. Шунинг учун ҳеч кимдан ҳеч вақт ўз ёрдамини аямайди.

Эшонхўжа мактабни тамомлаб институтга кирай деб турганда қўққисдан фашистлар Германияси тинчликсевар Советлар юртига ҳужум бошлади. Кўпчилик қатори Эшонхўжа ҳам ўз ихтиёри билан фронтга отланди. Сталинград бўсағасида бўлган жангларда Эшонхўжа кўп душманларни ер тишлатди. Ўзи ҳам қаттиқ яраланди. Бироқ енгилмас совет жангчиларининг зафарига ишонди.

...Қизғин курашлар, уйқусиз дамлар орқада қолди. Эшонхўжа Қосимхўжаев ўзи севган касбни эгаллади. Ўн тўрт йилдирки, у Оржоникидзе районидаги район электр тармоқлари корхонасида старший электромонтёр бўлиб ишламоқда.

— Касбни севсанг, ардоқласанг, — дейди Эшонхўжа ака, — у сенга чинакам бахт келтиради.

Эшонхўжа ака чиндан ҳам бахтиёр. Уни эл ҳам, юрт ҳам ҳурмат қилади. «Қўли гул» деб аташади. Бу гапда жон бор. У Дендро парк яқинидаги Бўзахона қишлоғига келганда бўм-бўш ётган кенг янтоқзорда уч-тўрт хонадон бор эди, холос. Одамлар сувсизликдан қийналишарди. На кўчат, на экин экиб бўларди у ерларда. Эшонхўжа ака одамларни йиғиб, қишлоқ яқинидаги зовурдан сув чиқариш кераклигини маслаҳат қилди. Шунда баъзи бировлар:

— Вой-бў, мунча чуқурликдан, сув чиқариш осонми? Қани бунча куч? — дея ваҳима қилишди.

— Қарс икки қўлдан чиқади. Кўз қўрқоқ, қўл ботир деб бежиз айтмаган халқимиз. Нима дедингиз?

Эшонхўжа ака савол аломати билан одамларга қаради. Н. Юсупов, Х. Зикиров, И. Иноғамовлар бу таклифни қувватлашди. Эртасидан бошлаб қишлоқ активлари шанбалик эълон қилишди. Ариқ қазиб қишлоққа сув чиқарилди. Бўш ётган ерларга 3000 га яқин мевали ва манзарали кўчатлар ўтқазилди. Боғ-роғлар бунёд этилди. Ариқ ёқаларида терак, чинорлар соя ташлади. Хонадонларда Ильич чироқлари порлади. Шундан сўнг янги-янги оилалар кўчиб келди. Бўзахона жамоли очилди. Ҳозир посёлкада иккита мактаб, магазин, ёзлик чойхона ҳамда Шредер номли институтга қарашли бир йиллик боғдорчилик мактаблари, маданий-маиший корхоналар аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда. Буларда Эшонхўжа аканинг катта ҳиссаси бор.

Ҳ. ҚОДИРОВ.

ХАШАК ТАЙЁРЛАШ ИЛҒОРЛАРИ

СЎҚОҚ, (**«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан**). Юқори Чирчиқ районидаги Калинин номли колхознинг аъзолари чорва қишловига пухта тайёрланишяпти. Пичан тайёрлаш, беда ғарамлаш жадал суръатлар билан давом этмоқда. Колхозчилар 150 гектар бедазорнинг ҳар гектаридан иккинчи ўримнинг ўзидаёқ 35 центнердан ҳосил йиғиштириб олдилар. 18 та жойга ғарам қилиб қўйилди. Ҳозир колхозда 600 тонна беда бор.

Колхозчилар сомон тўплашга ҳам эътибор беряптилар. Улар 600 тоннадан кўпроқ сомон жамғариб қўйиш мажбуриятини олдилар. Ем-хашак ғўплашда Топилвой Тешабоев, Юрсин Ортиқов, Жалил Миробидов каби колхозчилар зўр ғайрат кўрсатишмоқда.

— Биз, — дейди колхоз раиси Сотти Назаров, — барча имкониятларни ишга солиб, бир ярим йиллик ем-хашак тайёрлаб қўйиш учун курашяпмиз. Ўз зиммамизга олган бу мажбуриятни албатта шараф билан бажарамиз.

Калинин районидаги «Партия XIX съезди» колхозининг ўртоқ А. Нажимов бошлиқ бўлган комплекс ем-хашак бригадасининг аъзолари чорва қишловига пухта тайёрланмоқдалар. Бу ерда бир ярим йиллик миқдорида хашак тайёрлаш учун курашилмоқда. Суратда: бригадада маккажўхори ўриш пайти.

М. Нуриддинов фотоси.

МОЛИ ТЎҚНИНГ ЭЛИ ТЎҚ

ЧОРВА ҚИШЛОВИГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

Чорвачиликнинг асосий таянчи — озуқа базаси. Ем-хашак мўл-кўл бўлса, гўшт, сут ҳам мўл бўлади. Халқимиз «моли тўқнинг — эли тўқ» деб бежизга айтмаган. Ем-хашак базасини мустаҳкамлашга астойдил ҳаракат қилаётган чорвадорлар ўз соҳаларини йил сайин юксалтиришга, эл дастурхонини бойитишга муваффақ бўлмоқдалар.

Калинин районидаги Навоий номли колхоз чорвадорлари ҳам ана шулар жумласидандир. Улар беш йилликнинг биринчи йилида 230 бош сигирнинг ҳар биридан камида 2210 килограммдан сут соғиб олиб, 5270 центнер сут етиштиришга аҳд қилишган. Колхоз бўрдоқичиларининг аҳдлари ҳам чакки эмас. Улар бу йил гўшт етиштиришда янги марраларни эгаллаш учун астойдил бел боғлаганлар.

Чорва молларининг маҳсулдорлигини ошириш учун молларга етарли миқдорда ем-хашак жамғариш бу хўжаликда ҳамманинг диққат марказида турибди. 142 гектар майдондаги беда яхши ўстирилди. Бу катта майдондаги бедани қисқа фурсат ичида ўриб, ғарамлаб олинмаса, қовжираб, ўзининг тўйимлилик хусусиятини йўқотиши мумкин. Ўримда кечикишнинг кейинги ҳосил учун ҳам катта зиёни тегади. Шундай пайтда колхоз правлениеси ва партия ташкилоти барча имкониятларни ишга солди. Мавжуд механизмларнинг ҳаммаси беда ўримига жалб этилди. Колхоз коммунистлари ва пенсионерлари чорвадорларга яқиндан ёрдам бердилар.

Кўпдан қуён қочиб қутилмас деганларидек, ҳамма майдонлардаги беда атиги беш кун ичида ўриб олинди, ҳам ғарамлаб қўйилди. Бир ўримнинг ўзидан 350 тонна пичан чиқди.

Колхозда бундай ҳашарлар тез-тез бўлиб туради. Каттагина майдондаги хашаки лавлагини қалин ўт босиб кетди, бунинг устига чопиғи анча кечикабошлади. Лавлаги етиштиришга ажратилган кишилар бунинг уддасидан чиқаолишмаслиги ўз-ўзидан маълум эди. Шунда колхознинг 95 нафар коммунисти ва 30 нафар пенсионери уларга ёрдамга келишди. Ҳаш-паш дегунча лавлагизордан бегона ўт бадарға қилинди, қатор оралари майин қилиб юмшатилди. Бу ишда зўр ғайрат кўрсатган қариялардан Б. Нишонов, М. Мирзакаримов, Т. Тошхўжаев сингари ўртоқлар ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлишди. Кўплаб силосбоп маккажўхори кўкпояси етиштириш учун олиб борилаётган курашда ҳам ҳашарчиларнинг ҳиссаси чакки бўлмаяпти.

Колхоз фермасидагилар чорва молларини юксак зооветеринария қоидалари асосида боқаётганликлари туфайли сигирлар сутини тобора кўпайтираяпти. Мана, илғор сут соғувчи Насиба Тожибоевани олиб кўрайлик. У 24 бош сигирни соғади. Йил бошида кўпчиликка «ўз боқимимдаги сигирлардан 60500 литр сут соғиб оламан» деб ваъда берган эди, мана, эндиликда шу ваъдасининг устидан чиқяпти. Ҳозиргача унинг соғиб олган сути 40 минг килограммдан анча ошиб кетди. Унинг дугонаси Насиба Ҳакимова эса шу кунгача 19 бош сигирдан 26 минг килограмм сут соғиб олди. Насибалар сингари сут соғувчиларнинг ғайрат-шижоати туфайли колхоз белгиланган маррага яқинлашай деб қолди.

Чорва қишловига ҳозирданоқ етарли ем-хашак жамғариб қўйган бу колхоз чорвадорлари келажакда янаям юксакликка кўтариладилар.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ

ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ҚУЧОҒИГА

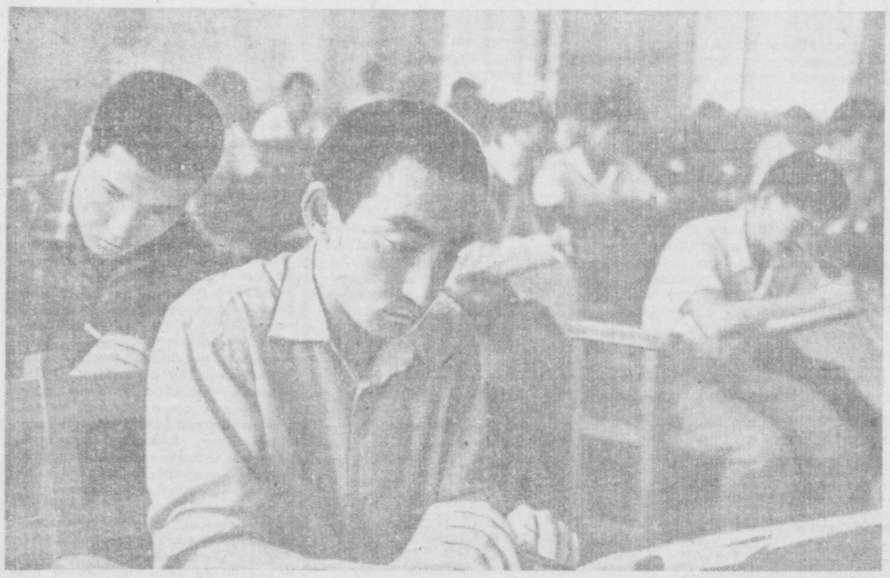

Мана, илм олиш орзусида бўлган ёшларнинг орзиқиб кутган дамлари ҳам етиб келди. Республикамизнинг кўпчилик олий ва ўрта махсус ўқув юртларида кириш имтиҳонлари бошланди. Ўқув юртларининг хиёбонлари абитуриентлар билан гавжум бўлиб қолди. Яқиндагина мактаб парталаридан келган, колхоз далаларида, саноат корхоналарида меҳнат қилиб чиниққан, шунингдек, армия сафидан қайтган ёшлар ўзларининг келгуси ҳаёт йўлларини белгиловчи мутахассисликлар бўйича имтиҳон топширадилар. Турмушда мустақил қадам ташлайдилар.

Ўрта Осиёнинг энг йирик Олий ўқув юртларидан бири — Тошкент тўқимачилик институтидамиз. Институт ректори, техника фанлари доктори, академик Мақсуда Аъзамовна Хожинова бизни очиқ чеҳра билан кутиб олди ва суҳбатда қуйидагиларни айтди:

— Институтнинг 5 та — механика, тўқимачилик саноати технологияси, енгил саноат технологияси, химия-технология, иқтисод инженерлари факультетларига қабул қилиниши лозим бўлган 1235 ўринга 3 мингга яқин ариза тушган. Айниқса, кундузги бўлимга кириб ўқишни истовчилар кўпчиликни ташкил қилади. Бу йил бултургига нисбатан бир ярим ҳисса кўп ҳужжат қабул қилинди. Институтга кирувчилар орасида камида икки йиллик иш стажига эга бўлган абитуриентлар анчагина. Институтнинг кечки ва сиртқи бўлимлари ҳам худди шундай студентлар билан комплектлаштирилади.

Енгил саноат корхоналари (тўқимачилик комбинатлари, пахта тозалаш заводлари, пойафзал фабрикалари ва бошқалар) уч йил ва ундан ортиқ иш стажига эга бўлган ишчиларини махсус йўлланма билан, стипендия тўлаш ҳуқуқини ўзлари сақлаб қолганлари ҳолда институтимизга ўқишга юбормоқдалар. Бундай абитуриентларнинг сони ҳозир 200 га яқинлашиб қолди. Уларга, шунингдек, армиядан бўшаб келганларга, Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг болаларига тегишли имтиёзлар берилади. Абитуриентларга қулайлик туғдириш мақсадида Фарғона, Андижон, Ўш, Ленинобод областларида сиртқи бўлимга кирувчилар учун имтиҳонларни Марғилон шаҳрида ўтказяпмиз.

Шундан кейин имтиҳон комиссиясининг масъул секретари, техника фанлари кандидати Доцент Усмон Матмусаев бизни имтиҳонлар ўтказилаётган хоналарга олиб кирди. Математикадан ёзма имтиҳон ўтказилаётган хонада фотомухбиримиз абитуриентларни суратга олаётганда, у бизга имтиҳонларнинг ўтказилиш тартиблари ҳақида сўзлаб берди:

— Институтга кирувчилар беш фандан — математика (ёзма ва оғзаки), химия, физика ва адабиётдан (ёзма-иншо) имтиҳон топширадилар. Ўрта мактабни олтин ёки кумуш медаль билан тамомлаганлар, шунингдек ўрта махсус таълим ўқув юртларини имтиёзли диплом билан тугатганлар бир фандан (математика) имтиҳон топширадилар. «5» баҳо олсалар институтга қабул қилинган ҳисобланадилар. Акс ҳолда бошқа имтиҳонларни ҳам умумий конкурс асосида топширишлари керак. Шунингдек, Москва, Ленинград, Киев, Саратов ва бошқа шаҳарларнинг олий ўқув юртларига бориб ўқиш ҳавасини билдирганлар ҳам кириш имтиҳонларини бизнинг институтда топширадилар. Имтиҳонларни сифатли ўтказиш мақсадида биз экзаменаторларни ҳар куни потоклар бўйича алмаштириб турамиз. Имтиҳондан ўтган ўқувчига шу ернинг ўзида баҳоси маълум қилинади. Ёзма имтиҳонлар натижаси эса эртасига деворга осиб қўйилади.

Биз имтиҳон комиссиясида қатнашаётган ўртоқларга изоҳлари учун миннатдорчилик билдириб, абитурентларга эса имтиҳонларда муваффақиятлар тилаб институтдан чиқиб кетдик.

А. МАЪЗУМОВ.

Суратда: Мамлакатимизнинг марказий шаҳарларига бориб ўқиш орзусини билдирган абитуриентлар математикадан ёзма имтиҳон топширмоқдалар.

А. Абалян фотоси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ПАРТИЗАНЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАНОЙ. (ТАСС). Шу ойнинг дастлабки 20 куни мобайнида Жанубий Вьетнам партизанлари ўз ҳаракатларини фаоллаштириб юбордилар, шунинг натижасида душман катта-катта талафотлар кўрди, деб хабар беради ВИА агентлиги «Озодлик» агентлигига таяниб. Партизанлар 13 июлда Бинче вилоятидаги Чаутхань районида қўғирчоқ режим солдатларининг бир отрядини батамом яксон қилиб, бир неча нафар қурол-яроғларни ўлжа олдилар.

Ватанпарварлар 17 июлда Гуэ шаҳридан 20 километр шимолроқдаги Тхуатхиен вилоятида Сайгон қўшинларининг бир взводини сафдан чиқардилар. Партизанлар 15 июлда Мадэк вилоятининг Каоланг районида кабай постига ҳужум қилдилар.

11 июлда Тоатхань районида (Тайнинь вилояти) «граждан гвардияси»нинг ротаси билан «тинчлантириш» группасига ҳужум қилинди. Душманнинг 75 солдати ўлдирилди ва жароҳатлантирилди ҳамда кўпгина қурол-яроғлар ўлжа қилиб олинди.

Партизанлар 9 июлда аҳоли яшайдиган Лонгдай пункти яқинида десант тушуриб, Зиадинь вилоятида қўғирчоқ ҳукумат қўшинларининг бўлинмасига ҳамла қилдилар. Ватанпарварлар учта қайиқни сувга ғарқ қилдилар ва шикастлантирдилар, душманнинг 23 та солдатини ўлдирдилар ва кўпгина ўлжа олдилар.

12 июлда тамом бўлган 20 кунлик давр ичида Жанубий Вьетнам партизанлари ана шу вилоятдаги Чаудук районида душманга бир неча марта ҳужум қилиб, Америкалик агрессорлар билан Австралиялик ёлланма аскарлардан 116 тасини ўлдирдилар ва жароҳатлантирдилар ҳамда тўртта бронемашина билан битта 105 миллиметрли тўпни яксон қилдилар.

Партизанлар 6 июлдан 9 июлгача Куангчи вилоятидаги Камло районида душман қўшинларига бир неча марта ҳужум қилиб, ёвнинг 227 солдатини сафдан чиқардилар ҳамда Американинг реактив қирувчи самолётини уриб туширдилар.

ТАЛАФОТ КУПАЙМОҚДА

ХАНОЙ, (ТАСС). Америка авиацияси Нгеан вилоятининг шимолий қисмига ҳужум қилган вақтда ҳаво ҳужумига қарши мудофаа жангчилари Американинг уч самолётини уриб туширдилар.

Вьетнам информация агентлигининг хабар беришича, уриб туширилган Америка самолётларининг сони 1265 тага етган.

ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИДА

НЬЮ-ИОРК, (ТАСС). Хавфсизлик Кенгашининг мажлисида Исроилнинг Сурияга қарши яқинда қилган агрессив ҳаракатлари вужудга келтирган ғоят жиддий аҳволни муҳокама қилиш давом этди.

Хавфсизлик Кенгашининг мажлисида биринчи бўлиб АҚШ вакили Д. Сиско сўзга чиқди. У, жаҳоннинг ана шу районида тинчликни мустаҳкамлаш зарурлиги тўғрисида умумий гапларни айтди. Д. Сиско 14 июль воқеаларига тўхталиб (Исроил самолётлари шу куни Сурия территориясини бомбардимон қилган эди), у рўй берган аҳвол муносабати билан ташвишланаётганлигини айтди.

Шу билан бирга, Д. Сиско 14 июлдаги воқеалар учун жавобгарликни Исроил агрессиясининг қурбони бўлган Сурия зиммасига юклашга уриниб кўрди.

Сурия билан Исроил ўртасидаги чегарада вазият чигаллашганлиги муносабати билан Р. Жеклнинг (Буюк Британия бу районда) Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг кузатувчиларига кўпроқ умид боғлаш керак, деди ва контролни кучайтиришга чақирди. Франция вакили Р. Сэйду ҳаводан қилинган бомбардимон қурбонлари ҳақида гапирди ва ана шундай шафқатсиз ҳаракатлардан таассуфланганлигини билдирди.

НЬЮ-ИОРК, 30 июль. (ТАСС).

Хавфсизлик Кенгашининг кеча Исроилнинг Сурияга қарши агрессияси вужудга келтирган вазият муҳокама қилинган кундузги мажлисида Иордания ва Мали делегациялари резолюция лойиҳасини тақдим этдилар. Лойиҳада Исроил авиациясининг 14 июлда Сурия территориясига қасддан қилган ҳужуми қаттиқ қораланади. Бу ҳужум ўт очишни тўхтатиш тўғрисида 1948 йил 15 июлда қабул қилинган резолюцияни ва Сурия билан Исроил ўртасида яраш тўғрисидаги умумий битим шартларини бузиш деб ва Исроилнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставига нисбатан ўз зиммасига олган мажбуриятларини бузиш деб қаралади. Бу ҳужжатда қўшни давлатга нисбатан агрессив ҳаракатлар қилинганлиги учун бутун жавобгарлик Исроил ҳукумати зиммасига юкланади.

Хавфсизлик Кенгашининг мажлисида сўзга чиққан Болгария вакили М. Тарабанов Исроил агрессорларига ва уларнинг қўшни араб мамлакатларига қарши, жумладан Сурияга қарши душманлик хуружларини қилишга рағбатлантираётганларга зарба берди.

М. Кейта (Мали) ҳам Исроил авиациясининг Сурияга қилган ҳужумини қатъиян қоралади ва бу ҳужумни қарийб 20 йилдан буён давом этиб келаётган қонли можароларнинг бир қисми деб атади.

Мажлисда Япония, Янги Зеландия ва Аргентина вакиллари ҳам сўзга чиқдилар.

НИГЕРИЯДАГИ ВОҚЕАЛАР

ЛОНДОН. (ТАСС). Нигериядаги аҳвол кескинлигича қолмоқда. Ҳарбий ҳукумат кеча мамлакатнинг уч районида — Ибадан, Абеокута ва Икежа шаҳарларида фавқулодда ҳолат жорий қилди.

Рейтер агентлигининг мухбири Лагосдан хабар беради: Ҳарбий ҳукумат аҳволни контроль қилаётганлигини ва яқин орада тинчлик ҳамда осойишталикни тиклаш умидида эканлигини билдирди. Аммо, тасдиқланмаган хабарларга қараганда, исёнчилар Нигерия ҳарбий ҳукуматининг бошлиғи генерал-лейтенант Агийи-Иронсини қўлга олганлар. Исён бошланган чоқда Агийи-Иронси Ибаданда бўлган.

ЛОНДОН, 30 июль. (ТАСС). Лагос радиоси бугун эрталаб Нигерия қуролли кучлари штаби бошлиғи бригада генерали Одунднененинг мурожаатини эшиттирди. Мурожаатда ҳозирги вақтда мамлакатдаги аҳвол «назорат қилиб турилганлиги» таъкидланади. Рейтер агентлиги мухбирининг Лагосдан хабар беришича, халққа қарата чиқарилган бу мурожаатда, жумладан, бундай дейилади: «Миллий ҳарбий ҳукумат бутун аҳолига мурожаат қилиб, мамлакатимизда ҳозирги тинчлик ва осойишталикни сақлаб қолиш учун қуролли кучлар билан ҳамкорлик қилишга чақиради. Миллий ҳарбий ҳукумат бесаранжом бўлиш учун ҳеч қандай асос йўқ, деб ҳаммани шунга ишонтиришни хоҳлайди».

ЎЗ ҲУҚУҚЛАРИ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР

АҚШ

НЬЮ-ИОРК. Қўшма Штатлардаги бешта энг йирик авиакомпаниясидаги 35 минг механикнинг 22 кун давом этган забастовкаси президент Жонсон аралашганидан кейин тамом бўлди. Ана шу забастовка натижасида мамлакатнинг ички авиалинияларида юк ва пассажирларнинг 60 проценти ташилмай қолди. Бу—АҚШ граждан авиатранспорти тарихида энг катта забастовка бўлди.

Иш ташловчилар иш ҳақининг оширилишини, ҳақ тўлаган ҳолда отпуска берилишини ва пенсия таъминоти шартлари ҳамда медицина хизматининг яхшиланишини талаб қилдилар.

Механиклар касаба союзи билан авиакомпанияларнинг эгалари ўртасидаги низони бартараф қилиш учун меҳнат министрининг иштироки билан олиб борилган ва узоқ давом этган музокаралар ҳеч қандай натижа бермаган эди. Шундан кейин президент Жонсон бу можарога аралашди. Конгресс президентга забастовкани тўхтатиш ҳуқуқини берди. Жонсон музокараларда қатнашди ва шундан кейин забастовка тамом бўлганлигини ҳамда ҳар иккала томон бир битимга келганлигини телевидение орқали эълон қилди. Лекин музокараларнинг қандай натижа берганлиги ҳали маълум эмас.

ИРЛАНДИЯ

ЛОНДОН. Ирландия банкининг хизматчилари уч ойлик забастовкадан кейин иш бошлашга қарор бердилар. Улар иш ҳақини дарҳол етти ярим процент, келгуси йилнинг апрел ойидан бошлаб эса яна уч ярим процент оширишга эришдилар.

Ирландиядаги автобус ҳайдовчиларидан икки мингга яқин киши иш ҳақини ошириш ва иш ҳафтасини қисқартириш ҳақидаги талабларини қўллаб-қувватлаш юзасидан бир кунлик забастовка ўтказдилар.

ИТАЛИЯ

РИМ. Италия полиграфия саноати меҳнаткашларининг уч ойдан кўпроқ давом этган қаттиқ кураши ғалаба билан тугалланди. Маъмурият янги меҳнат шартномасини тузиш учун розилик беришга мажбур бўлди. Бу шартнома меҳнаткашларнинг иш ҳақини оширишни кўзда тутади.

ҲИНДИСТОН

ДЕҲЛИ. Керала штатидаги каучук плантацияларининг иш ташлаган ишчиларидан 200 киши ҳукумат муассасалари ёнида пикетлар уюштирганлиги учун қамоққа олинди. Кейинги уч кун ичида бу штатда 500 киши қамоққа олинди, деб хабар беради «Пэтриот» газетаси Тривандрамдан.

Бу штатда каучук плантацияларининг ишчиларидан 25 минг киши қарийб бир ойдан буён забастовка қилмоқда. Улар, жумладан иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар. Бу забастовка штатдаги турли касаба союзларининг даъватига мувофиқ ўтказилмоқда.

ГРЕЦИЯ

АФИНА. Автобус ҳайдовчилар ва кондукторлардан иш ташлаган 2 мингдан ортиқ киши 29 июлда Афинадаги ишчи маркази ёнида тўпланди. Греция пойтахтидаги полициячиларнинг ҳаммаси шай қилиб қўйилган эди. Полиция отряди автобус устахоналарини қуршаб олди. Ҳукуматнинг сафарбарлик тўғрисида чиқарган буйруғига қарши норозилик билдириб очлик эълон қилган 350 киши эрта биланоқ шу устахоналар ёнида баррикадалар қуриб олган эди.

Ана шу буйруққа қарамай, забастовка бўлиб ўтди. Бу забастовкада икки ҳафтадан буён иш ташлаган автобус ҳайдовчилардан ташқари Афина троллейбус паркининг ходимлари ҳам қатнашдилар.

Афина шаҳар транспорти ходимларининг забастовкаси муносабати билан рўй берган аҳвол ҳукумат сиёсий комитети мажлисида муҳокама қилинди.

(ТАСС).

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ. Берлин шаҳрининг Карл Маркс номли хиёбони.

АДН — ТАСС фотоси.

АНГЛИЯ—ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ

Икки йил давом этган саралаш мусобақалари-ю, 16 финалчининг йигирма кун давом этган кескин курашига якун ясалди. Жаҳон чемпиони деган юксак ном учун 71 команда даъвогар эди. Ана шу етмиш битта команданинг атиги биттасига «Олтин маъбуда» кулиб боқар эди. Бу «бахтли» команда Англия футболчилари бўлиб чиқди. Ўтган шанба куни Лондоннинг машхур «Уэмли» стадионида майдон эгалари финалда ГФР командасини қабул қилди. ГФР тренери Г Шён матч бошланиши олдидан журналистлар билан бўлган суҳбатда: «менинг командам инглизлар устидан сира ғалаба қозонган эмас, бир неча учрашувни дуранг қилган холос, аммо ғалаба қиладиган кун келишига ишонаман, қачон бўлсада шундай бўлиши муқаррар-ку»,— деган эди. Англия терма командаси старший тренери А. Рамсей эса зўр бериб чемпионат бошидан бери ўз командаси ғолиб келишини таъкидлаган эди. У ҳатто ГФР командаси билан бўлган финал матчда Халлер тўп уриб қўйганда ҳам тушкунликка тушмагани, командаси ҳисобни тенглаштириб, ғолиб келишига ишонган эди. У ўйин тугагач журналистларга худди шундай фикрни баён қилди.

Хўш ўйин қандай ўтди! Командалар майдонга жанговор составда тушдилар. 12-минутда Халлер киритган тўпга орадан олти минут ўтганда Хэрст жавоб қайтарди. Иккинчи таймда эса майдон эгалари олдинга ўтиб олди. Питерс немис футболчилари дарвозасига иккинчи тўпни киритди. Ишқибозлар ҳам, туристлар ҳам, журналистлар ҳам, инглизлар ғалаба қозонди «Олтин маъбуда» Англияда қолди деб, янги чемпионни табриклашга шай бўлиб турганда ГФР ҳимоячиси Вебер ҳисобни тенглаштириб қўйди. Дуранг. Швецариялик судья Динст ва унинг ёрдамчилари Бахромов (СССР) ҳамда Галба (Чехословакия)лар командаларни такрор майдонга олиб чиқишга мажбур бўлдилар. Низомга кўра 30 минут қўшимча вақт берилди. Ана шу қўшимча вақт инглизларнинг тўла устунлигида ўтди. Хэрст матч қаҳрамони бўлди. У 10-минутда ҳисобни 3 : 2 га етказди.

Ўйин тугашига бир минут ҳам қолмаган эди Хэрстнинг ўзи бир тўп киритиб ғалабани мустаҳкамлади. Финалда ГФР командасини 4 : 2 ҳисобида енгган Англия терма командаси биринчи марта жаҳон футбол тахтига ўтирди. У бу тахтда тўрт йил, яъни 1970 йилгача ўтиради. Бу тахт кимлардан қолган! 1930 йилда биринчи бўлиб унга Уругвай футболчилари ўтирган эди. Орадан тўрт йил ўтгач чемпионат Италияда ўтказилди. Бу сафар ҳам майдон эгалари чемпион бўлди. 1938 йилда эса Францияда ўтказилган навбатдаги III-жаҳон чемпионати ҳам италияликлар ғалабаси билан тугади.

IV жаҳон чемпионати Бразилияда бўлди. Италияликлардан ўрнак олган Уругвай командаси «Олтин маъбуда»ни иккинчи марта қўлга киритди. 1954 йилда бўлган навбатдаги V чемпионатда ГФР командаси ғолиб келди. 1958 ва 1962 йилларда ўтказилган VI ва VII жаҳон чемпионатлари эса Бразилия командаси ғалабаси билан якунланган эди.

КЎНГИЛЛИЛАР МУСОБАҚАСИ

Самарқандда ёш кўнгилли ўт ўчирувчиларнинг республика мусобақаси ўтказилди. Кўнгиллилар бахтсиз ҳодиса юз берганда уни қандай қилиб тез бартараф этиш бўйича куч синашдилар. Мусобақада барча область командалари қатнашди.

Областимиз спорт шарафини бекободлик кўнгиллилар ҳимоя қилишди. Улар самарқандликлардан бир неча секунд маррага кейин келиб иккинчи ўринни олишди.

Тошкентлик СССР спорт мастери, «Динамо» жамияти аъзоси Е. Нехотин мусобақада зачётдан ташқари қатнашди. У тўрт қаватли бинога нарвонда чиқишда 18 секунд натижа кўрсатиб, республика рекордини ўрнатди.

Э. АЛЬМУХАМЕДОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

2 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00—Телевизион янгиликлар, 18.20—Болалар учун Фильм, 18.30 — Сварканинг янги методи, 18.50 — 20 Соат (бадиий фильм).

20.40 — Эртаги кун программаси.

Ўзбек тилида: 20.45 — Телевизион янгиликлар, 21.00 — Чарли Чаплин, 22.00— Хаё (Тошкент телестудиясининг музикали драма премьераси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 19.00 — Музикали календарь, 19.35—Тошкент янгиликлари, 19.45 — Учувчи Диск (телефильм), 20.05—Заповедник сўқмоқларида (ҳужжатли фильм), 20.15— Замондош (телеочерк).

Рус тилида: 20.35 — Қардош Монголия ерида (ҳужжатли фильм), 20.55 — Тошкент янгиликлари, 21.05— Мексика уларни олқишлади (ҳужжатли фильм), 21.25 — Танца ўқитувчиси (фильм-спектаклнинг 1 серияси).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 3/VIII да Нурхон.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Икки ҳисса кўп ё ҳечнима— САНЪАТ САРОЙИ, «ЎЗБЕКИСТОН», (кундуз ва кечқурун). «МОСКВА» (кундуз соат 4, кеч 7 ва 9 да).

Осетин афсонаси — НАВОИЙ НОМЛИ (эрталаб соат 11-40, кундуз 1 ярим, 3-20 ва кеч 6-40 минутда).

Оқ тоғлар —НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Ажойиб ҳисса — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Гўзал американка —«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 8 да).

Аломат синф — «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва 2 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда)

Икки ҳисса кўп ё ҳечнима — «ФЕСТИВАЛЬ», КАФАНОВ номли.

Осетин афсонаси — НАВОИЙ номли.

Жасурона чақириқ — «УДАРНИК».

Бировнинг номида — ПУШКИН номли.

Темир ниқоб (1 ва 2-серия) — «ВАТАН».

«УЗСЕЛЬХОЗТЕХНИКА» БИРЛАШМАСИНИНГ КОНСТРУКТОРЛИК -ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИГА

инженерлар ва техниклар: механиклар, қурувчилар, электриклар, сметачилар, чорвачилик бўйича (бўлим бошлиқлари, инженерлар ва старший инженерлар вазифасига)

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар-73, Жарқўрғон кўчаси, 43-уй.

«ҚИЗИЛ ТОНГ» ТИКУВЧИЛИК ФАБРИКАСИГА

тикувчилар, тикувчи шогирдлари (қизлар), юкчилар, бухгалтерлар, товароведлар, уборшицалар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Тарас Шевченко кўчаси, 21-уй.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Партия турмуши — В35811, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — В33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050 Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 06626 ИНДЕКС 64969. Г. 1171.